

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDÉEN

FÖR • KVINNAN • OCH • HEMMET

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELBERG

UTGIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

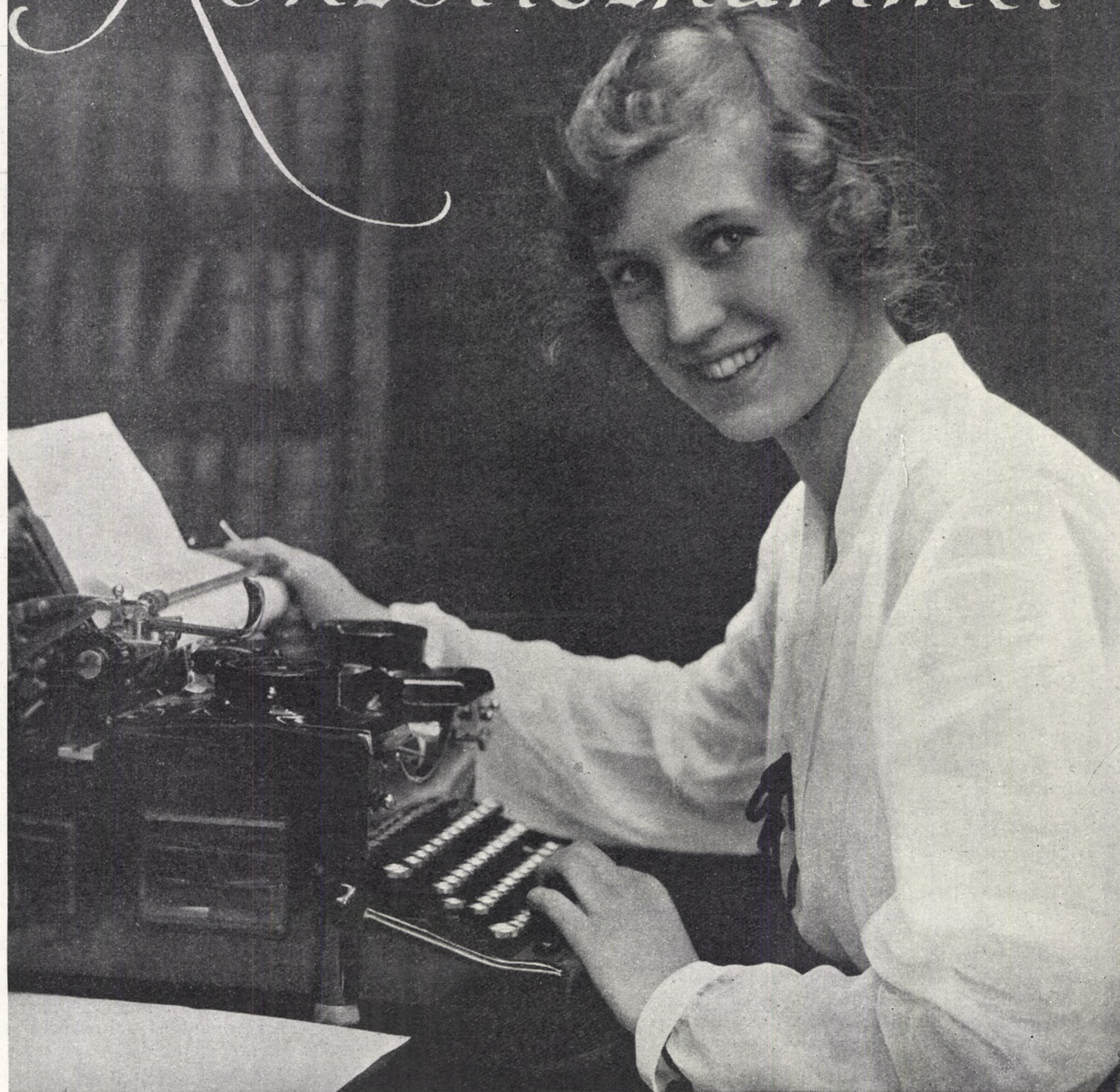
N:o **28**

DEN 15 JULI 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Kontoristnummer

Utgivet till första Svenska
Kontoristkongressen i Göte-
borg och redigerat av Kvinn-
liga Kontorist- och Expe-
ditföreningen i
Stockholm.

Som väcker tanken på en de svenska kvinnornas hedersgåva till vår nya kronprinsessa.

NATURLIGTVIS TALA VI FORTFARANDE om HENNE. Till börja med var hon bara ett namn men fotografierna som äntligen kommo läto oss stifta närmare bekant-skap. Att hon är engelska kunde man ha sagt genast om man också inte vetat det. Lady Mountbatten har just den anglosaxiska kvinnotypen som de stora turistängarnas engelskor ge oss tillfälle att studera när de sommartiden angöra vår kust. Vi hade härom dagen ett sådant besök i Stockholm och den som då händelsevis befann sig på Skansen eller någon annanstans i det Stockholm som en främling nödvändigtvis måste se kunde emellanåt ha trott sig möta lady Mountbatten själv, högre, spenslig, med ett ansikte vars en smula skarpt skurna linjer äro så himmelsvitt skilda från parisiskans pikanta koketteri och tyskans en smula matronegemytliga fyllighet. Prinsessan Louise har varit sjuksyster under världskrigets blodiga år och det är som om dröjde det en skugga därav över hennes drag, som om minnet av de rysligheter, de lidanden människorna ännu äro i stånd att tillfoga varandra icke kommit henne att glömma

— — — — — mänskans hårda lott
Att plåga och att plågas blott.

En tanklös yrhätta är vår nya kronprinsessa alltså minst av allt, så mycket ser man genast. Hon har av allt att döma både sin egen personliga smak och sina säkert utformade åsikter. Hur pass väl hon kommer att känna sig tillrätta bland vårt tungsinta folk veta endast Nornorna. Hon känner oss än så litet, förresten är det frågan om vi känna oss riktigt själva all självbespeglning till trots. Emellertid är det vår plikt att redan från början komma henne till mötes och ge henne vårt hjärta i hopp att vi i utbyte också få hennes. Det ligger inget fjäsk häri, intet kryperi för kungligheten, endast insikten om vad en kvinna i hennes ställning betyder och vad det vill säga att alltifrån det hon sätter sin fot på svensk mark få henne att känna svenskt. Den hälsningen kunna vi lämpligast utforma i den påtagliga gestalten av en gåva. Och Sveriges kvinnor böra ge henne den. Tanken är härmed väckt. Den som ger den sin sympati må visa det i handling.

* * *

Den här säsongen brukade förr i tiden kallas den döda men tidningarna veta bäst hur litet man numera kan klaga över brist på händelser, trots att det vackra vädret drivit folk ur stan. Pingstvännerna på Gottland som under de kulna junidagarna hittat på att solen slocknat ha fått vara så goda att tända på den igen. Tiderna förbättras, Bratt sänker rockpengarna och skattemyndigheterna förklara sig hålla "ett skarpt öga" på de professionella boxningarna för att se om det kan utkrävas någon nöjesskatt av dem. Jag har förut talat om dessa boxningar och det skämt de ha bedrivit med myndigheterna. Förbudet att hålla professionella tävlingar kringgås genom att man bildar ett slutet sällskap på några tusen personer och så fortgår det hela utan både skatt och annan otrevlighet. Men stadskamrer Malm håller "ett skarpt öga" och det har han visst hållit på med i ett par års tid utan uppehåll. Det är synd om stadskamrer

Malm. Om vi skulle ge honom tillåtelse att blunda litet?

En som varit besk mot myndigheterna är professor Forsell kontra byggnadsstyrelsen. När man heter Forsell skall man också sjunga ut tycker han och om man får tro honom är byggnadsstyrelsens ordentlighet inte mycket att bygga på. Där trollar man bort ritningar lika behändigt som det går att bli av med både kör och baletter och solister och hovkapell från Operan om de tre s. k. sakkunniga få sina projekt genomförda. Vår kungl. teater har numera blivit vad Turkiet förr kallades "den sjuke mannen" till vars bädd den ena

En hälsning till de svenska kvinnorna

från vår blivande kronprinsessa.

Från vår blivande kronprinsessa, till vilken tidningen Idun å de svenska kvinnornas vägnar riktat en vördsam telegrafisk lyckönskan, har redaktionen mottagit följande tacksägelse, här återgiven på originalspråket och i översättning.

Tidningen Idun, Sthlm
Most grateful for kind
messages from swedish
women through your journal
which has given me
the greatest pleasure.
Will you be kind enough to
convey my warmest thanks.

Louise.

Tidningen Idun, Stockholm

Mycket tacksam för det vänliga budskapet från svenska kvinnor genom Er tidning, vilket berett mig det största nöje. Vill ni vara vänlig framföra mina varmaste tacksägelser.

Louise.

plåsterprinsen efter den andra kommer för att skriva recept. Bordet är snart fullt med flaskor och mixturer men man får en svag misstanke att vad som till sist behövs vid den sjukbädden är nättopp Döbelns läkare, han som gjorde sin berömda kur. Ett förståndigt förslag har förresten framställts av hr Rosenbaum som menar att det bara bör spelas Opera under 4 eller 4½ månader av säsongen. Men det kommer naturligtvis ingen att lyssna till. Man tycker kanske om Operan som Brunius om Stadshuset, något tokigt skall det alltid vara där.

Stadshuset är förresten utmärkt och hade inte arkitekt Östberg varit nog förtänksam att sätta upp sin egen bildstod skulle jag nästan velat föreslå det. Isynnerhet om han vill göra den goda smaken tjänsten att ta bort den förfasliga Mälardrottningen som vanpryder

Gyllene Salens fondvägg. Skall denna lös-slupna Konradsbergspatient med sina fladdrande hårtestar och sina ögon vilka verka som sista stadiet av Basedowska sjukan vara en sann bild av vår sköna Mälarstad? Ta tillbaks hr Östberg, annars reser sig Birger Jarl från sarkofagen därutanför och kommer in och håller räfst för störande av kvinnofriden.

I tidningarna ha stått telegram om en jordbävning i Persien som kostat 2200 människors livet. Notisen fick jämnt upp så mycket plats som det består åt en plåtslagare som fallit ner från taket vid Drottninggatan. Och inte darrade kaffekoppen i läsarens hand medan hans blickar foro över nyheten.

Tänk Er för jämförelses skull meddelandet att 2200 personer omkommit under gårdagen i Stockholm. Skulle det finnas en rad till övers för något annat i tidningen? Och vilka scener runtom i hemmen medan man läste om den förfärliga händelsen.

Vad bevisar detta? Att Persien är oss fjärran som månen, att det är ett skolmästarepähitt då man säger jorden vara en enda planet i stället för en hel mängd småbitar som inte intressera oss ett dugg och slutligen att den s. k. mänskligheten är bara en uppfinning av Lindhagen. Jordens befolkning är Andersson och Pettersson och några stycken till. Världen tar slut ett stycke bortom den egna husknuten. Den som förstår det och inrättar sig därefter honom skall det väl gå och han skall länge leva på tunnlandet.

*

Till slut har redaktören bett mig framföra tidningens tack till en av våra älskvärda läsarinor som skrivit nedanstående vänlighet:

Tack för allt intressant och värdefullt i Idun. Säkerligen har Idun många av sina hängivnaste och tacksammaste läsare kring-spridda ute bland oss lantbor. Till oss kommer den såsom en förbindelselänk till mycket som är nytt, skönt och uppryckande. Jag vet det av erfarenhet.

Greta Floding.

Här borde man naturligtvis blygsamt slå ner ögonen och med ett sockersött leende försäkra att det där berömmet är "alldeles för mycket blommor", som Calchas sade. Jag skall förskona läsaren därifrån utan istället försäkra att ord sådana som ovanstående kommer att verka som en sporre till nya ansatser. D. v. s. så snart värmen gått över. Nu gå vi ju alla bara och drömma om det härliga ordet semester. O, hängmatta!

Semester hägrar också för de kvinnliga kontorister åt vilka en stor del av detta nummer är ägnat. Och vem unnar inte de strävsamma och behagliga unga damerna sin välbehövliga vila. Som lämplig lektyr därunder rekommenderas Thyra Hagstrands trevliga bok från kontoristens egen värld — en utmärkt sommarlektyr som det brukar stå i förlagsannonserna. Författarinnan har själv sagt mig det och då är det ju så sant som det vore tryckt.

Celestia

LEGOHJON OCH KONTORSKVINNA

AV ADVOKATEN MATHILDA STAËL v. HOLSTEIN.

VILL NI SKRIVA NAGOT OM DE AFFÄRSANSTÄLLDAS RÄTTSLIGA STÄLLNING? frågas från Iduns redaktion. Det kan jag inte, för de ha ingen. Men är det inte värt att skriva om?

Jo, möjligen, ty om svaret på Iduns fråga innebär någon överdrift är det dock så, att det nuvarande förhållandet mellan principal och de å kontor, bank eller i affär anställda icke är reglerat genom lag. De bestämmelser i 1864 års näringsfrihetsförordning som röra »handelsbetjante och arbetare i fabrik, hantverk eller annan hantering» äro föråldrade och tillämpas aldrig. De bygga på det patriarkaliska förhållandet, giva principalen lagligt husbondevälde över biträde och innehålla inga andra rättsregler än att de inskräpa de inbördes plikter som »näringsidkaren» och »tjänstebiträdet» hava gentemot varandra. Dessa plikter äro nog så belysande. Näringsidkaren skall faderligt vaka över att tjänstebiträdet hålles till gudsfruktan, ordentlighet och goda seder samt att han flitigt besöker söndagsskola, där sådan finnes, eller annan för näringarna avsedd läroanstalt. Dessutom skall principalen jämväl vid deras behandling och samsättning fästa behörigt avseende å deras hälsa och arbetsförmåga. Handelsbetjanten åter skall visa tillbörlig aktning samt efterkomma givna befallningar i avseende på de göromål, som till yrkets utövning höra, även i övrigt med flit och omsorg fullgöra sina åligganden och icke genom försummelse eller oordentlighet förfara egendom. Beträffande rättsförhållandena i övrigt hänvisas till tjänstehjonsstadgan av år 1833. Som vi veta är denna ännu icke ersatt av någon ny, men det torde vara länge sedan dess bestämmelser kommo i tillämpning å någon handelsbetjant.

Samma bestämmelser gälla i de anförda lagarna för handelsbetjantar och arbetare. Man ser i dem en avklang från skräväsens tid och kanske kan man i frårvaren av andra bestämmelser spåra den ekonomiska liberalismens ideer om, att staten med sin lagstiftning ej bör ingripa. Med arbetets fulla frihet skulle såväl arbetsgivarens som den anställdes intressen bäst tillgodoses. Man förbisåg att dessa parter ej voro jämnställda och att den anstälde såsom den ekonomiskt svagare ej kunde göra sina krav gällande.

Arbetarna hava genom sina organisationer förskaffat sig förhandlingsrätt och medbestämmanderätt i fråga om arbetsavtalet och staten ingriper med sin skyddslagstiftning, reglerande väl icke avtalet — med undantag för arbetstiden — men de yttre villkor under vilka arbetet bedrives. Jämväl genom sin förlikningsmannaverksamhet kan man säga att staten söker medlande inverka på striderna mellan arbetsgivare och arbetare.

Denna ordning — må vara ofullkomlig — har stärkt arbetarnas ställning. Det är ej längre den enskilde, av arbetsgivaren helt

De affärsanställdas rättslösa ställning är ett av de för kåren så viktiga ämnen, som i dessa dagar debatterades på kontoristkongressen i Göteborg. Man behöver emellertid ej vara medlem av kontoristskrået för att med intresse läsa den fängslande utredning av frågan som här lämnas av advokat Mathilda Staël v. Holstein. Förf. har själv i många år tillhört just kontoristernas kår och är alltså i dubbel måtto expert på ämnet i fråga.

beroende arbetaren, som utgör den ena parten. Han har bakom sig avtal, organisationslag.

Den affärsanstälde står fortfarande ensam. Den fackorganisation han möjligen tillhör är i regel icke någon stridsorganisation. Alla de stora sammanslutningarna av affärsanställda, Sveriges Kontoristförening, Bankmannaföreningen, Kvinnliga Kontorist- & Expeditföreningen, Mercurii-Schartaunerna, Pählmaniterna taga bestämt avstånd

I Stockholms-Tidningens riksskyttelävlan vid Skuggan 1 juli deltog 5 duktiga kvinnliga skyttar. Vi återge här de käcka damerna i full utrustning. De äro fr. v. t. h.: Fru Larsson, frkn Gerda Erikson, frkn. Agnes Molin, frkn Tora Andersson och frkn Maggie Svensson.

från aggressiva metoder. De inse att de affärsanställdas arbete är av så skiftande natur, att det ej går att inpassa under kollektiva avtal och i lojalitet mot arbetsgivarna hoppas de fortfarande på samarbete med dem.

Undertecknad har nåsom affärsanställd i många år tillhört Kvinnliga Kontorist- & Expeditföreningen och tagit del i arbetet och jag måste konstatera att det lett till ringa resultat. Jag vill visst inte förneka att många arbetsgivare — särskilt de som äro i personlig beröring med sina anställda — inse att affärens framgång beror på huru de ställa det för sina anställda och att det gemensamma arbetet går bäst under inbördes hänsynstagande. Men de anställda hava dock att lita till principalens välvilja. Alltför ofta saknas det patriarkaliska styrelsesättet — jag frånser härvid att även detta kan vara mindre angenämt — ledningen handhaves av en personalchef, som hänvisar till den opersonliga styrelsens beslut eller direktiv.

Man söker en plats. Det ser ut som om mäktig chef funderade på att antaga en. Vem vågar då framkasta ett förslag om att anställningen skall bekräftas genom ett avtal? Lönen är så och så pr månad. Kanske en fråga om semester? I bästa fall ett svar att den brukar vara så och så lång. Ingen bestämmelse om vilken tid anställningen avser, om lön utbetalas under sjukdom, om uppsägningstid o. s. v. Man anställes. Vad innebär det? I saknad av uttryckligt avtal torde det inte innebära annat än att arbetsgivaren är skyldig att så länge anställningen varar betala den överenskomna lönen — därest han har tillgångar därtill.

Den anstälde kan om någon misshälighet uppstår omedelbart avskedas, han riskerar att få gå när han blir gammal — och de »gamla», — vilken åldersbestämning kan infalla tämligen tidigt, — vill ingen ha. Det är så mycket trevligare att se unga, ej utarbetade människor ikring sig. Denna

fråga om de gamla torde vara den svåraste. Enligt legostadgan må ej den husbonde »förskjuta det tjänstehjon, som oavbrutet hos honom troget och väl tjänat ifrån sitt trettonde år och till dess det för ålderdom kommer i den belägenhet, att ingen med dess tjänst kan vara belåten, utan drage husbonden försorg, att sådant berömvärd tjänstehjon till sin död har skälig utkomst och skötsel, mot den betjäning, det kan uträta». Men legostadgan är ej tillämplig på våra dagars anställningar, då intet avtal träffas, och intet hindrar att den »gamla» avskedas. Jag vet väl att många affärsföretag sörjer för sina äldre biträden. Många bolag och banker hava också pensionsfonder för sina tjänstemän, men företaget går ikull, pension-fonden ingår i tillgångarna, är borta, och de gamla tjänstemännen bli utan den rätt

till pension, som de kanske redan intjänat, och de ratas av det nya bolag eller bank som övertagit det gamla företaget. Det är ej fantasier, som jag har uppmålat. Det hände härom året att då en av våra större banker övertog en annan bank, som ägde en pensionsfond, ursprungligen bildad genom gåvor av utomstående, en i denna bank anställd, som varit berättigad till pension, men föredragit att kvarstå, blev uppsagd utan vidare och först efter hänvändelse till den övertagande banken erhöi ej pension, men väl en gratifikation. Den uppsagda hade ingen laglig rätt och fick nöja sig med en nådegåva. En bestämmelse i lag, att till pensionsfond avsatta medel skola avskiljas och användas för sitt ändamål, hade tryggat den anstälde. De senare årens erfarenhet utvisar, att en sådan lagbestämmelse är nödvändig. Det bör i detta sammanhang nämnas att det finns en de Privatanställdas Pensionskassa. I denna betalas pensionsavgifterna av företagen och de anställda,

(Forts. sid. 668.)

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

HUR KOMMER DET SIG ATT KVINNOR SÄLLAN BLI CHEFER?

NÅGRA UTTALANDEN AV ARBETSGIVARE MED STOR ERFARENHET OM KVINNIG ARBETSKRAFT.

Revisor Thyra Svensson, innehavare av Stenografbyrå, den välbekanta undervisningsanstalten i Stockholm, där årligen cirka 500 elever utbildas stenografer och maskinskrivare.

Kontorschef Anna Sjöberg på Nordiska Kompaniet har tillhört nämnda firma i 27 år, den första tiden som kassör.

Chefen för Kontorens platsförmedling, Stockholm, Anna Kinch, förmedlar platser åt såväl manliga som kvinnliga kontorister.

Direktör Anna Johansson, chef för A.-B. A. Wennergrens Bokhandel.

Kontorschefen Agnes Janers, på advokatfirman Ljungholm och Lundqvists kontor, Stockholm.

ALLT MER OCH MER NÖDGAS MÄNNEN göra åt sig i snart sagt varenda bransch. Vad de emellertid synas få behålla för sig själva är chefsbefattningarna. Det är nämligen sällan man hör talas om en kvinnlig chef. Varför? Är kvinnan verkligen mindre skickad än mannen att vara ledare för ett företag eller en avdelning därav? Vi ha framställt denna fråga till några av Stockholms mera kända affärsledare och fått deras synpunkter på saken i nedanstående uttalanden.

Grosshandlare Axel Eliasson, som försäkrar sig ha idel goda erfarenheter av den kvinnliga kontoristen, är dock inte fullt säker på, att hon skulle göra samma lycka ett trappsteg högre upp: som chef. »Hennes organisationsförmåga, — ty utan sådan är hon helt säkert ej — har nog inte så stora mått som mannens. Hon är kanske också mera känslig; två män kunna ha olika synpunkter, men vara vänner ändå — jag är inte säker på att kvinnan kan det.

Nu finns det ju åtskilliga kvinnliga chefer, vilkas hela verksamhet motsäger vad jag har sagt — duktiga, ambitiösa, initiativrika damer, — men månne flertalet kontorsdamer har den läggningen? Det behöver inte bero på någon brist, bara på en annan natur. Att man och kvinna har var och en sina egenskaper det är ju oomtvistligt. Och inte aktar man kvinnan mindre för att man framhåller det.»

Grosshandlare David Holmblad hyser också en del betänkligheter rörande kvinnans lämplighet som affärsledare:

»För någon tid sedan kom i ett sällskap samtalet att röra sig om kvinnans tillträde till statstjänst, särskilt den omdebatterade frågan om hennes lämplighet för prästämbetet. Jag utvecklade därvid min uppfattning, att en be-

Kvinnor bli sällan chefer inom kontors- och affärsvärlden, säger man. Det är sant så till vida som ganska få kvinnliga kontorister få direktörs titel och direktörs lön, osant så tillvida som många kontor de facto skötas av damer, vilka äro "chefens högra hand". Det vore inte mer än rättvist, om den organisationsförmåga, den redighet i affärer och den solidaritet med firman, dessa kvinnor dagligen visa belönades med de förmåner, som i liknande fall alltid skulle tillfalla män. Här lämna några kända arbetsgivare, som ha stor erfarenhet av kvinnlig arbetskraft några betydande uttalanden i frågan om kvinnornas chefskap inom kontorsvärlden.

gåvad kvinna mycket ofta ägde förutsättningar för den livsuppgiften och att de flesta skäl, som anföras däremot, syntes mig konstruerade. Det förefaller mig ej alls så underligt, om vi få se en kvinna på predikstolen i någon av våra kyrkor, men däremot skulle jag bliva mycket förvånad, om man utsåge en kvinnlig chef för exempelvis N. K., Grängesbergsbolaget eller Skandinaviska Banken.

Varför? Skillnaden mellan det andliga ledarskapet för en församling och chefskapet för ett omfattande ekonomiskt företag synes mig påtaglig. Genomsnittskvinnan har större betingelser för känslotänkande än mannen, men däremot ej i tillräcklig grad det kalla förstånd, som dirigerar handlingar på lång sikt. Hon har även inom affärlivet i allmänhet visat prov på minst lika stor plikttrohet som sina manliga kamrater, men saknar ofta den mångsidighet, som utgör en nödvändig förutsättning för den, som skall hålla ett stort affärsföretags olika trådar i sin hand.

Kanske äro dessa påståenden från en köpman närmast att jämföra med många prästers argument mot kvinnliga kolleger. Kanske ligger skälet helt enkelt så, att kvinnan ej till-

räckligt ofta gjort sig själv till chef inom stora ekonomiska företag. Ty inom affärsvärlden bära alla i viss mån marskalksstaven i sin ränsel.

Vad de mindre affärsföretagen beträffa, så har jag inom min egen erfarenhet sett prov på så mycken kvinnlig ledareförmåga att många affärer, som skötas av kvinnor, stå som efterföljansvärda exempel för manliga kolleger.

Utvecklingen går fort i våra dagar. Om Idun efter 20 år förnyar enquäten, så komma svaren troligen att gestalta sig mycket annorlunda. Ja kanske att själva frågan är överflödigt emedan den vederlagts av verkligheten.»

Direktör Olof Aschberg, chef för Svenska Ekonomibolaget, är en entusiastisk förespråkare för kvinnors användning på ledande poster.

»Jag har en lång erfarenhet — och den allra bästa — av vad kvinnor åstadkomma för arbete inom affärsvärlden. Ja, jag står i stor tacksamhetsskuld till dem för all den hjälp de givit mig under min föregående verksamhet. Det är givet ett fel av principerna att ej mer än vad fallet är, släppa fram kvinnor till ledareposter. Ty när en kvinna är pålitlig, är hon pålitligare än en man. Se bara i vilken oerhörd utsträckning kvinnor användas som kassörskor, och hur utmärkt de sköta dylika förtroendeposter. Det är bara en gammal slentrian det här gäller att ta bukt på. Kvinnorna skola bara stå på sin rätt, ta upp striden mot de manliga stofiler, som vilja motarbeta dem, lära sig att arbeta sig upp till de högre befattningarna och mer än hittills börja egen affärsverksamhet. Alltså vad jag skulle vilja råda de duktiga kvinnliga kontoristerna är: litet mer energi att skjuta fram sig själva, och de skola komma fram!»

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

P Å K O N T O R S S T O L E N

— »USCH, ÄNNU HAR JAG SJU brev att maskinskriva före lunchen!»

Kontorsflickan suckar, tittar bort till kontorsherrn och önskar, att han vore lite vackrare. När man ska skriva 7 brev före lunchen, borde man sitta mitt emot en förtrollande kavallerilöjtnant. Men i stället är det en högst vanlig bokhållare, som möter ens trånande blick. Håret i mittbena och otrevligt stripigt, kontorsflickan avskyr mittbena. Ögon som sumpigt kaffe och benägna att vinda. Varför skapar Gud över huvud taget män som vinda?

— Utmärkt, då kanske ni kan ta lunchrast en halvtimma senare, säger kontorsherrn. — Jag skall försöka hinna till en bokauktion, men har svårt att vara tillbaka kl. 1.

— Himlen är blå, säger kontorsflickan drömmande. I dag när jag gick genom Humlegården, blommade en buske till höger om muséet. Jag minns inte vad den heter på latin, men den var storartad. Och i söndags såg jag guldrägnsträd i blom, — o, det kan inte beskrivas. Läser ni verkligen böcker när guldragnet blommar?

— Ja, jag läser böcker och bildar mig, svarar kontorsherrn argt. Ni vet inte ett dugg, men det är inte min affär.

— Nej, det är inte er affär, säger kontorsflickan vänligt. Men om ni vill veta det, så läser jag också, — på vintern. Att sitta uppkrupen i ett soffhörn med en bok och en påse chokladpraliner är det ljuvligaste jag vet. Men inte gamla luntor, som lukta mögel. Jag vill läsa om två män, som älskar samma flicka, — passionerat, — och man har inte en aning om, vem som ska segra och vem som ska skjuta sig. Det där är på vintern. Men sommar och vår vill jag uppleva sån't själv!

— Ni är en faslig flicka, säger kontorsherrn. Men hur var det — hade ni inte sju brev att skriva?

Det är inte lätt att sitta på kontor och knacka ned torra affärsbrev, när det är julivarmt ute och gullregnet blommar. Även den plikt-trogna kontorist vill rymma ut till något Ulriksdal, liksom den lilla maskinskriverskan i denna lustiga kontorsinteriör. Den utgör numro ett i en serie kåserier av fröken Tyra Hagstrand, som redan gjort sig känd för sina roande skildringar från kontorsvärlden, senast publicerade under den lockande titeln "Mellan chefen och skrivmaskinen".

— Det är konstigt, passionen träffar man bara på i böcker och följetonger, fortsätter kontorsflickan utan att akta på hans ord. — I levande livet är man för konventionell. Jag väntar var dag, att någon man ska tilltala mig i spårvagnen och säga: »Jag har en bil väntande vid nästa gatuhörn. Följer ni med? Hela mitt liv tillhör er.»

— Och skulle ni följa med? frågar kontorsherrn, tydligt chockerad.

— Det vet jag inte, det kan jag inte bestämma nu. Får jag be om anbudet först. Och så beror det på, hur han ser ut. Vet ni vad! Jag skulle vilja fara till Ulriksdal i dag!

— Ni är en faslig flicka, säger kontorsherrn.

— Tror ni jag vågar be chefen att få resa efter lunchen?

— Det behöver ni inte alls besvara chefen med, det kan ni fråga mig om, tillkännager kontorsherrn. Och jag svarar med detsamma ett kraftigt: Nej!

Men efter lunchen, när solen alltjämt skiner, ihärdigt och lockande, reser sig kontorsflickan från sin plats.

— Jag frågar i alla fall chefen, säger hon.

Och innan kontorsherrn hunnit yttra sig är hon ur rummet. Om några minuter kommer hon igen. Hennes ljusa hår kru-

sar sig i en trotsig sky kring pannan, men ögonen under skyn äro misstänkt fuktiga.

— Jag fick inte, säger hon modstulet.

— Är det fråga om den där ledigheten? Mitt på förmiddagen och mitt i blanka vardagen — nej, naturligtvis inte, triumferar kontorsherrn. Har det inte nyss varit midsommar? Blir det inte snart jul? Ni har då inte ett tecken till arbetsglädje!

— En person, som tycker om att arbeta i juli kallar jag abnorm, rostig, mossbelupen, förklarar kontorsflickan, och går mot utgången i stället för mot pulpeten. På tröskeln stannar hon. — Nu reser jag i alla fall till Ulriksdal, säger hon.

Kontorsherrn häpnar. — Är ni tokig?

— Sunt och normalt tokig — jaha! Och om chefen skulle fråga efter mig, så var inte förlägen för svar, kära ni! Yppa rena, rama sanningen! Säg inte, att jag är sjuk och gått hem, utan att jag är frisk och rest till Ulriksdal!

— Bevare mig Gud nådeligen, säger kontorsherrn. Förlåt en fråga: är det ert sätt att säga upp en plats?

— Men bästa ni, vad är det för mening i att två stycken hänger här hela da'n när det är kav lugnt i våran bransch sedan den första! Det räcker med er, som har arbetsglädje — eller hur? God middag! — — —

Telefonsamtal på eftermiddagen mellan kontorsflickan och kontorsherrn:

— Nå, blev det någon skräll?

— Nej, ni hade tur, chefen var på gott humör. Han kom ut vid tretiden och såg att ni var borta. »Hon har rest till Ulriksdal,» sa jag, — var lugn för att jag sa det. »Nåja, det är en härlig dag.» Tänk er, det var precis allt va han sa!

— O, vad han är söt och vad jag ska sitta på övertid åt honom — i morgon!

MIGGS.

M A S K I N S K R I V E R S K A N

På slaget nio kommer hon, den lilla, som hela dagen knackar på maskin. Hon glider in så ljudlöst, lugnt och stilla och sväljer hastigt en chokladpralin. — Därinne sitter chefen re'n och väntar att hon skall taga upp ett stenogram, och om ett ögonblick i dörrn hon gläntar och stammar blygt ett tyst "god morgon" fram. —

— När så en timma hon stenograferat och chefen givit order för en dag och henne strängt och mäktigt instruerat om skriverier utav alla slag, hon lyfter huven av på skrivmaskinen — den bästa utav alla — "Underwood" — och drar från fönstret undan ripsgardinen, så att från solen hon kan hämta mod till dagens arbete bak fönstergaller och invid tjocka väggars dunkla fond, dit blott om morgonen en stråle faller av solens guld från himlens blåa rond. — Så flyga fingrar över grå tangenter, de skriva ord och siffror utan tal, de forma priser, avdrag och procenter, berätta om en trasig bomullsbal, de skildra skeppningar och last och frakter och varor, kommande från annat land, de nämna skepp, som gå till fjärran trakter

Fröken Märta Magnusson. Göteborgskontorist och uppskattad tillfällighetspoet.

och skola lasta vid en solig strand.

— Hur ofta vilja tankarne ej flyga med skeppet, hon beskriver, på dess färd! Ack, in bland lasten ville hon sig smyga och följa med till söderns sagovärld! Men nej, hon får ej glida bort i drömmar, hon måste kuva sina tankars flykt.

Fast frihetslängtan genom henne strömmar är snart hon åter ur sin stämning ryckt, och skrivmaskinen surrar, klockan klingar med glada pingel, då var rad är slut, och fingrar fladdra liksom fågelvingar

mer lätt och fort än någonsin förut. — När så till slut är skriven sista raden, hon ögnar genom allt hon skrivit har och samlar hop och ordnar pappersbladen, och över manuskripten blicken far. — Så är det hela ordnat, fixt och färdigt och hon kan överlämna dagens skörd till "mäktig chef", som nickar lugnt och värdigt och gör en gest att han ej vill bli störd. — Så glida ständigt lika dagens timmar enformigt fram — men dock en härlig tid som en oas i öknen fjärran glimmar, det är semesterns ljuvlighet och frid. — Fastän så obetydlig, är den lilla, som skriver på maskin i lugn och ro och är så nätt och prydlig, blid och stilla, dock med att bygga upp en mäktig bro från kust till kust och mellan oceaner. — Det är dock intressant att vara med och skriva om de djärva, stora planer, som byggas upp, förkastas, rivs ned. — Hon är ej med bland dem, som världen styra, och ej bland dem, som äga guld och makt — hon endast är en liten arbetsmyra, som skriver brev och viktiga kontrakt!

MÄRTA MAGNUSSON.

CAP

Palmersny
Finaste ätchoklad
särdeles lät-smält

Mjolk
Finaste ätchoklad
med bästa gräddmjolk

Grädd-Krokant
Finaste ätchoklad
med grädde och Krokant

För finsmakare
de bästa ätchokladerna

VARFÖR BÖR KONTORISTEN TILLHÖRA SIN FÖRENING?

FRÖKEN EDITH LINDBLOM, K. K. & E. F:s ORDF. GER SVAR PÅ FRÅGAN.

VAR FÖRENING skulle för att fylla sitt verkliga ändamål egentligen bestå av alla kvinnliga affärsanställda i Stockholm, nu räknar den c:a 700 aktiva medlemmar av huvudstadens tusental. Vad beror det på? Ja, svaren kunna bli många, här ett: »Förening! Bara ordet smakar kamp och organisation och det vill inte jag. Jag har mitt hem, mina föräldrar och syskon och tycker inte om föreningsliv. Förresten, vem vet hur länge jag sitter på kontoret, mina intressen gå åt annat håll och föreningskvinnor bli så nuckiga, så sådan tänker inte jag bli», eller »Vad gör föreningen för oss? Inte har jag någon nytta av den.»

Detta är typiska svar på frågan varför en kontorist inte tillhör sin egen förening. Kåren är tydligen ännu ej mogen för organisation, mycket mindre då för 20 år sedan, då den bildades på Fredrika Bremerförbundets initiativ, och man kan förstå att det varit oerhörda svårigheter och intensivt, tålmodigt arbete för det fåtal vakna, framsynta kvinnor, som under denna tid fört föreningen framåt till sin nuvarande ståndpunkt. Att det verkligen lyckats, får tillskrivas det faktum, att ledningen under längsta tiden eller 17 år legat i ens hand, K. K. E. F:s nuvarande hedersordförande, Mathilda Lindgrens. Hennes aldrig svikande intresse och stora arbetsförmåga, parat med ett vinnande väsen, som gjorde henne omtyckt av alla, har uppburit det hela under de svåraste åren. Men hon har även förstått att samla kring sig goda medhjälpare. Främst då Valborg Ulrich, vilken som sekreterare under 14 år troget stått vid hennes sida i arbetet och genom sin lediga penna och säkra inspirerade inlägg vid diskussioner gjort Föreningen väl känd utåt. Båda kvarstodo i styrelsen till 1922.

25 öre till en väggklocka.

Det var intressant att höra när Mathilda Lindgren på senaste vårfesten ute på Sommarstugan berättade om föreningens första år. Hur blygsamt den begynnade med ett fåtal medlemmar, hur den första lokalen måste övergivas av brist på pengar till hyra och hur var och en köpte en stol för att ha något att sitta på under sammankomsterna, (dessa finnas ännu kvar på klubblokalen i staden). Väggklockan köptes efter en insamling av 25 öre pr person och för att få en tribun till föredragshallarna lade var och en till en 5-öring. Pianot sattes på andelar, som så småningom inlöstes, och efter hand tillkom det ena inventariet efter det andra. Arbetslusten var stor och framtidsmålen höga. Bibliotek startades genast, avgift 10 öre pr bok och vecka, kurser i satslära och språk anordnades och redan 1907 startades egen Sjuk- & Begravningshjälpskassa för att 1909 följas av Pensionskassa, vilken redan har över 20 pensionärer. Platsförmedling var en av de viktigaste frågorna på programmet och sköttes av ordf. första tiden och seder-

Fr. v.: K. K. E. F:s ordf. fröken Edith Lindblom, föreningens sekreterare under 14 år, fröken Valborg Ulrich, och föreningens hedersordförande, fröken Mathilda Lindgren.

Stockholm har flera tusen kvinnliga kontorister, men den kvinnliga sammanslutningen räknar bara 700 medlemmar. Solidariteten är dålig bland det kvinnliga kontorsfolket, säger K. K. & E. F:s ordförande, fröken Edith Lindblom, den unga kontoristen inser ännu ej betydelsen av föreningslivet och de stora fördelar medlemskapet i en yrkesorganisation kan bjuda henne i onda och goda tider. Att man inte bara har nytta utan också nöje av att vara K. K. E. F-are, visar fröken Lindbloms livliga skildring från huvudkvarteret vid Brunkebergstorg och den idylliska filialen Solhöjden.

mera av en medlem tills 1918 föreningen, gemensamt med Sveriges Kontoristförening, Mercurieschartauanerna och Pålmaniterna

10 bud för kontoristen.

1. Sök dig ej in på kontorsbanan, om du ej känner med dig, att du har lust härtill och kan finna dig i stillasittande arbete.
2. Var ej rädd för något arbete. Hjälpt dina kamrater och reflektera ej över, att det ej är ditt göra, ty genom att hjälpa andra kammer man in i allt kontorsarbete och blir så småningom en duktig kontorist.
3. Bemöt dina över- och underordnade, som du själv vill bli bemött. Ett gott kamratskap hjälper en över mycket. Dock bör det ej överdrivas, så att pratet går framför arbetet.
4. Var lika i ditt arbete, när chefen är borta. Tag dig ej större friheter då. Chefen märker nog om arbetet bedrivs med samma iver i hans närvaro och frånvaro.
5. Lär dig arbeta självständigt eller rättare sagt, sätt en ära i, att allt vad du gör är snyggt och felfritt. Lita ej på att ditt arbete skall kontrolleras, och att du kan göra om det. Fråga ej efter allt, sök själv att taga reda på hur andra har gjort det förut.
6. Ordna din ekonomi. Undvik förskott. Beräkna dina utgifter. Tänk på att du kan bli sjuk, botemedel sjukskassa. Gammal blir du kanske också, botemedel pensionskassa.
7. Stig upp i tid om morgnarna, så att du i lugn och ro kan gå till ditt arbete, om du ej bor allt för långt bort. En liten promenad på morgonen gör gott, när man skall sitta still hela dagen. Var snygg och ren i dina kläder, så att du ser värdad ut. Undvik knapp- och säkerhetsnålar.
8. Roa dig gärna då och då men ej varje kväll, ty en sömrig kontorist gör ej ett behagligt intryck.
9. Passa alltid tiderna. Kom hellre ett par minuter för tidigt än för sent.
10. Undvik privata telefonsamtal. Meddela dina vänner att du träffas hemma till viss tid. Skulle något viktigt under dagens lopp behöva meddelas dig, så fatta dig kort. Telefonerna äro nämligen till för firmans del och ej för personalen.

bildade Kontorens Platsförmedling. (Nuvarande adress Drottningg. 59 III). Denna, som är av vital betydelse för hela kåren är avgiftsfri för såväl medlemmar som principaler och besparar därigenom den arbetssökande de höga inskrivnings- och provisionsavgifter, (ända upp till 20 % av första månadslönen) som de privata

platsförmedlingarna betinga sig. Det är att hoppas att affärsmännen alltmer genom passivt medlemskap skola stödja densamma, ty därigenom vinnes en bättre kontroll över den arbetskraft som står till buds och ett biträde behöves ej genom en stor ekonomisk uppoffring träda i tjänst.

En egen liten tidning »Meddelande» började utgivas 1913 och redigeras alltjämt av Valborg Ulrich. Den förmedlar föreningsnotiser och uppehåller samhörigheten medlemmarna emellan.

Finns det flera snälla donatorer?

Så har det gått, år från år, öre lades till öre och efter några år började principalerna uppmärksamma det energiska arbetet, så att vid tioårsjubileet kunde föreningen inregistrera 2 stora donationer: Den Gyllska till Pensionskassan som utfaller efter makarnas död, samt den Hellströmska å 20,000:— till föreningsverksamheten. Det var den sistnämnda, som satte föreningen i stånd att utvidga lokalen till sitt nuvarande skick och som varit till ovärderlig hjälp i många avseenden. Föredrag och musikafstnar ha kunnat anordnas till medlemmarnas förkovran och nöje. Biblioteket omfattar nu c:a 1,600 band. Stockholms Grosshandels-societet och enskilda ha genom gåvor till olika grenar av verksamheten visat sitt intresse och därigenom har bl. a. Mathilda Lindgrens hjälpfond, för gåvor och räntefria lån, samt Semesterfonden, kunnat utvidgas. De värsta ekonomiska bekymren äro nu avlyftade, vi ha nyligen haft glädjen mottaga meddelande om ytterligare en donation å 10,000 från änkefru Hamn, som väntas utfalla under året, men ökad verksamhet fordrar också ökat kapital.

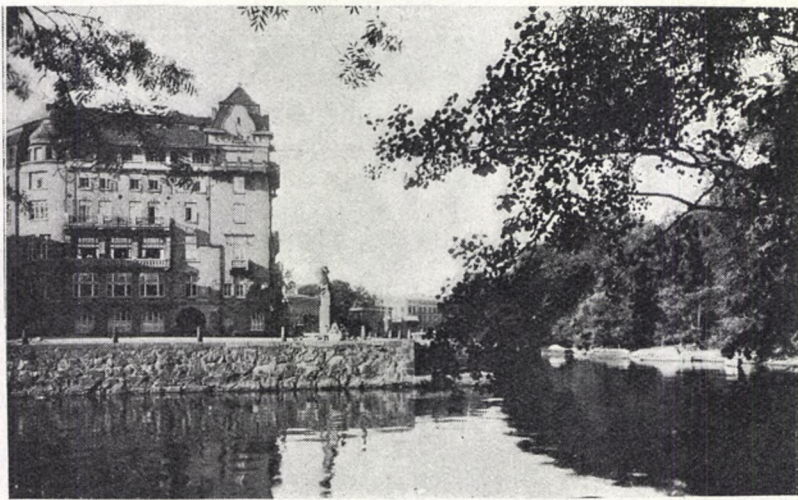
Där kontoristen blir grovarbetare.

Behovet av ett Sommarhem gjorde sig så starkt gällande, att våren 1916 beslöts att bygga ett sådant, fastän vi icke ägde 1 öre därtill. En insamling sattes i gång och genom bidrag från arbetsgivare och genom andelsteckning bland medlemmarna inflöto så pass mycket att vi vågade försöket och redan 1917 invigdes Solhöjden i Bromma. Det är långt ifrån skuldfritt än, så där är ett stort bekymmer, men kärleken till hemmet är så stor bland medlemmarna att vi hoppas det bästa. Det är en fristad från stadens kvalm, de som äro intresserade av friluftsbete kunna få sitt lystmäte, ty av ekonomiska skäl utföra medlemmarna det mesta grovarbetet själva. Visst bli fingrarna sönderrivna och nog darrar handen

(Forts. sid. 669.)

GÖTEBORGSKAN SOM KONTORIST

VID ETT FÖRSÖK ATT skildra göteborgskan som kontorist, på kontoret eller i klubblivet, bland kamraterna i Göteborgs Kontoristförening eller Kvinnliga Kontoristförbundet, vägrar pennan att forma orden i den lätta, sorgglustiga ton, som blivit litterär beträffande den kvinnliga kontoristen — hon som förevisats i den klassiska »Norr-tullsligan» och dess efterföljare. Varför? Därför att modellerna i dessa böcker äro, måste vara tagna ur Stockholms kontoristvärld, ur huvudstadens obeskrivliga på gott och ont. Göteborgskan på kontoret, vid skrivmaskinen, framför bokföringsluntorna och vid kassan är ännu icke litte-

rär och hon kommer troligen ej att inspirera till samma litterära produktion som kollegan i huvudstaden. Inte därför, att hon inte är lika kvinnlig eller för att hon i sitt samliv med yrkeskamraterna har tråkigt — tvärtom får man av allt, som står en utomstående till buds, det absoluta intrycket, att hon och hennes medsystrar här i Göteborg förmår att göra sin värld så rik, så fylld och så levande av hennes eget, som någon kategori självförsörjande, de må nu tillhöra hennes egen eller någon annan yrkesgrupp. Men skulle hon komma in i litteraturen, bleve det nog icke i en ingenues naiva roll. Jag tror, att det snarare bleve som inköpschef i någon klädesfirma en gros, resande till och från fabriker och med firmans fulla förtroende görande sitt urval av tyger och färger och kvalitéer. Lugn som en

Överst kongresslokalen, Göteborgs Kontoristförenings hus. Nedtill t. v.: Kontoristförbundets ordf. Ellen Samuelson, t. h.: vice ordf. i Göteborgs Kontoristförening Carola Karlson.

gudinna, intagande men oåtkomlig. Eller som ledare för bokföringsavdelningen i ett stort aktiebolag, vartill även mycken och

klok insikt i Svea Rikes lag kräves. Eller kanske i en kassörskas skepnad, med hela firmans finanser i sin lilla fasta hand. Ty sådana finnas här, och efter vad det påstås icke så få. Och många av de andra se ut, som om de klättrade efter mot samma höjder.

Göteborgskontoristen läser gärna böckerna om kontoristerna, och är road av dem, även om hon inte riktigt gillar modellerna. Hon säger inte: »Jaså, sådana är de i Stockholm», utan: »Det är inga kontorister, det är flicksnärtor». Eller med en fördjupad blå blick: »Varför måste en kvinnlig kontorist alltid ha slarviga byrålådor?» Sannerligen, ser man någon av dessa ännu unga, ännu fräscha tillhörande skræret röra sig, t. ex. i sitt egna hem på Kvinnliga Kontoristförbundet och i ett välordnat kortsystem söka reda på en kamrat, som skall sjukbesökas, hör man dem planlägga en klubbafton, uppfångar man deras oklanderliga dräkt, deras lugn, deras svala röster — man tror inte på de slarviga byrålådorna här, trångboddhetens, inneboendesystemets och bohæmeriets särmärken.

Endast en sådan detalj som kläderna visar göteborgskontoristens särtyp. Den är gedignare men även pretentiösare än i metropolen. Där går mången täck kontorist med en sommarhatt av bara piqué och är nöjd med det. Men sök efter piquéhattarna här nere i Göteborgs kontoristvärld! Hatten

(Forts. sid. 670.)

Två samlingsdagar i Göteborg.

Just i år, då Sveriges kontorister hålla sin första kongress och även en stor skara kvinnor samlas i Göteborgsföreningens ståtliga hus, kunna de kvinnliga kontoristerna i Göteborg fira ett sextioårsjubileum. År 1863 innehöll nämligen Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning en notis med rubrik: »Nytt verk-

I Göteborg räknar samlingstanken inom kontoristkåren mer än tre årtionden. Den vaknade till liv på våren 1892, då stiftarna av Göteborgs Kontoristförening gjorde ett försök att samla den gamla handelsstadens alla kontorister, manliga och kvinnliga, till gemensamt arbete för gemensamma mål. Försöket slog väl ut. Tanken hade synbarligen vaknat i en lycklig stund. Den nybildade föreningen växte sig med varje år större och starkare och det ena målet efter det andra började förverkligas.

Och tiden gick. Tolv, tretton år. Så blev det en dag oro i lägret. En del av de kvinnliga medlemmarna yrkade på skilsmässa. De ville bilda en egen förening. De styrande gjorde sitt bästa för att behålla de frihetstörstande kvar och lovade uppfylla alla rimliga önskemål: egen lokal, större utrymme för det kvinnliga initiativet och den kvinnliga verksamhetslusten och annat, men förgäves. Det går en sägen att en av dem, hos vilka tanken på en speciellt kvinnlig kontoristförening slagit särdeles fast rot, förklarade att om hon också skulle bli ensam medlem i den nya föreningen så skulle den dock bildas. Hon behövde ej frukta att bli ensam. Visserligen var det ytterst få, som till sist beslöt sig för skilsmässan — banden till den gamla föreningen visade sig allt för starka — men själva processen hade, som skilsmässoprocesser för sed hava, väckt uppseende och, vad bättre var, väckt de kvinnliga kontoristernas dittills ganska slumrande föreningsintresse. De funno sig alla plötsligt ställda inför valet att sluta sig till det ena eller det andra lägret. Ingen med den minsta självaktning kunde förbli neutral.

Den nya sammanslutningen, Kvinnliga Kontoristförbundet, bildades och fick från begynnelsen många entusiastiska, hängivna och sällsynt dugande medlemmar och gick även den en god framtid till mötes. Och den gamla föreningen! Ja, den fick ett

10 bud för chefen.

1. Låt icke tråkigheter i hemmet gå ut över personalen på kontoret. Var vänlig även om Ni är vid dåligt humör. Ni anar inte vad ett chefsleende verkar stimulerande på arbetet.

2. Begå ett fel kan vem som helst och isynnerhet en jäktad kontorist. Öka inte hennes sorgsenhet genom att brusa upp, utan förmana henne allvarligt och lugnt. Då har ni hopp att hon inte gör om det.

3. Bliv inte förargad om Ni någon gång överraskas henne med att telefonera privat under kontorstiden. Betänk, att det kan finnas saker av vikt för henne, även om de icke öka firmans omsättning.

4. Gör klart för Er att de rätta chefsegen-skaperna bottna lika mycket i hjärtat som i hjärnan.

5. Börja inte diktera brev för er stenograf kl. 4 på eftermiddagen. Hon måste då sitta på övertid för att hinna skriva ut dem. Diktera dem hellre före än efter lunchen.

6. Tag inte 2 timmars lunch — när Ni bara ger Edra kontorister en halvtimme. Det alstrar bitterhet.

7. Giv en duktig kontorist skälig lön. Resonera icke så, att »hon kan vara glad att ha plats i dessa tider», utan sätt en ära i att belöna en god kraft.

8. Tillrättavisa icke en kvinnlig kontorist i en manlig kamrats närvaro. Det känner hon hårdare än om det sker inför en medsystrar.

9. Ge inte order om samma sak till flera. De springa bara om varandra och spilla tid onödigt.

10. Ge Edra kontorister en duktigt tilltagen semester, helst en hel månad. De behöva det. Betänk hur de ansträngas före och efter den genom vikariat för lediga kamrater.

Sveriges alla kontoristföreningar till kongressen.

»Sveriges alla kontoristföreningar till kongressen», vari omtalades, att 2 damer fått plats på kontor. Det vore roligt veta hur många som nu trängas på fältet. Om samlingstanken bland dessa många, särskilt bland de kvinnliga yrkesutövarna, har Göteborgs Kontoristförenings v. ordf., frkn Carola Karlson, skrivit vidstående intressanta artikel.

rikt tillskott av kvinnliga medlemmar med thy ätföljande kvinnlig arbetsvilja och förmåga. Men kårens enhetsfront var bruten och samlingstanken hade fått en knäck. Dock, tiden läker alla sår, och under de snart tjugu år, som gått sedan slaget stod, ha de båda sammanslutningarna lärt sig uppskatta varandra och funnit att det å båda sidor ivrigt bedrivna arbetet ju dock syftade till samma mål.

I år, då livet på alla områden pulserar så starkt i staden vid Göta älv och Göteborg bjuder stora famnen åt hela Sverige, för att icke säga världen, har samlingstanken inom Göteborgs Kontoristförening fått sin renässans i än större gestalt. Den omfattar nu icke bara hemstaden utan hela landet. Från G. K. F. har inbjudan utgått till Sveriges alla kontoristföreningar att komma samman till kongress och där gemensamt dryfta spörsmål, som äro av levande intresse för en var av kårens medlemmar, vare sig vederbörande är avdelningschef eller en söt liten maskinskrivska med huvudet fullt av drömmar och för vilken det icke finns mer än en »fråga» av intresse, den på vilken hon vill svara sitt hjärtas jublande ja. Men det kan råka hända att drömmarna aldrig bli annat än drömmar, att hon får gråna i kontorsarbetet, och då om icke förr kan kontoristernas rättsliga ställning, pensioneringen och platsförmedlingen bli frågor av levande intresse även för henne.

Inbjudan har mötts av mycken sympati, icke minst från kvinnohåll, vilket ju var att vänta, då kåren inom sig rymmer många dugande och intelligenta kvinnor, vilka helt säkert i hög grad skola bidra till att finna en praktisk och lycklig lösning av de många svåra problem som framstå när det gäller att åt kontoristerna skapa en rättsligt och ekonomiskt trygkad tillvaro.

C. K.

ANN-MARI OCH MARIANNE. AV ELIN WÄGNER

VARFÖR BLEV ANN MARI KONTORIST och gav sin kraft och sitt dagsverke åt affärlivet? Hade hon intresse för den stora varubyttesorganismen, älskade hon siffror i och för sig, längtade hon till skrivmaskinen? Eller var hon besluten att nå så långt som möjligt på den bana hon valt, skaffa sig yrkesskicklighet, goda inkomster och därmed självständighet och ett behagligt liv? Ack nej, visst inte. Den gången då Ann Mari var ung, var det inte så vanligt med målmedvetna unga flickor. För sin del sökte hon in på handelsinstitut, därför att hennes skolkamrat och bästa vän, Marianne, beslutat sig därför. Och Mariannes skäl voro lika tillfälliga och personliga.

Ingen av dem reflekterade, då de reste till Stockholm för att börja handelsskolan över de sociala omvälvningar, vilka tvungit till omplacering av den kvinnliga arbetskraften. De kände sig inte som frigjord arbetskraft, på väg att omplaceras i ett könlöst yrke, den dag de sökte och fingo sina första platser. De voro bara två unga flickor och det hela var inte så avgörande. Inte föll det dem in, att de nu skulle vara med om att utexperimentera en radikalt ny form att leva och arbeta för kvinnorna att de hade sitt liv som ett svårlöst problem för sig eller att framtiden kunde komma att dra slutsatser av det sätt, varpå de löste det.

— Det var väl inget nytt, skulle de ha sagt, ifall någon påpekat detta för dem, att kvinnor sitter på kontor. De tänkte icke på att femtio år, sextio år, är såsom en dag, då det gäller en sådan samhällsomvälvning. De skulle ha skrattat ut den, som antytt, att kvinnorna ännu äro bortkomna och osäkra i förvärsarbetet och dedas tillvaro i det moderna livet, utanför familjen, formlös och gränslös.

De tänkte så mycket mindre något ditåt Ann Mari och Marianne, som de tvärtom själva ansågo, att de snabbt orienterade sig i sitt yrke och sin värld. De övervunno snart nybörjarskyggheten och vunno den fingerfärdighet de behövde för yrket. De hade ögonen med sig, för att se hur äldre kamrater gjorde, öronen öppna för goda råd. Tack vare sin ungdomliga och kvinnliga smidighet formade de sig snabbt efter sina levnadsförhållanden. De ansågo själva att de passade bra i sitt nya liv. Och inga andra reflekterade allvarligt över dem. Mitt bland arbets-, nöjes- och matlagskamrater voro dessa två små landsortsflickor lämnade vind för våg i huvudstaden. Den skrämde dem ej. De behandlade den snart som infödingar, med samma säkerhet. I början var deras liv litet oroligt, de flyttade ofta från pensional till eget rum och tvärtom, innan de utfunderat det under givna förhållanden bästa och billigaste levnadssättet. Dessa givna förhållanden voro allt annat än ändamålsenliga och inbjudande. Staden hade icke plats, icke anordningar för sina massor av ensamma, arbetande kvinnor, egentligen lika litet för män. Officiellt existerade ingenting annat än familjer, och bostäder för familjer, staden var åtminstone femtio år efter tiden. Ann Mari och Marianne förstodo icke hur orätt staden gjorde mot

Författarinnan fru Elin Wägner talar i fredssaken i Söderhamn. Det faller nästan av sig självt att Norrtullsligans förf. ej får saknas i ett kontoristnummer. Den skildring av kontoristlivet, som här ges, är präglad av djup förståelse och konstnärlighet.

dem. De sökte heller icke förmå den att ordna bättre för dem att ta litet bättre tillvara deras hälsa och krafter. Om de hörde talas om kamrater, som hade strävanden i denna riktning, föll det dem icke in, att det angick dem, och att de borde stödja dem. Nej, de anpassade sig.

De hade liksom icke själva något ansvar för sitt liv. Ansvaret hade arbetsgivaren. Han bestämde över deras dag. Sedan de inträngt ett litet stycke in i arbetshemligheter upphörde framåtsträvandet och det hela mekaniserades. Arbetets regelbundenhet, känslan av att äga handlag och snabbhet, förlänade det en viss tjusning. Tiden gick fort. Tiden utanför arbetet ägnades vännen, som talade samma slang, skratade åt samma antydningar och åt samma umbäranden, frekventerade samma butiker och matställen.

Ann Mari och Marianne voro visst en smula söta och välvuxna i sin för länge sedan förgångna ungdom. Därför var denna ungdom omgiven av ett litet skimmer av romantik, som de sålunda fingo gratis, så att de icke behövde gå på teater eller läsa vers för att få sitt kvantum som andra, fulare flickor. Och vad som kanske tidvis fattades av den romantik som den manliga hyllningen ger, det gav dem själva deras dagliga liv. De voro i den ålder då det är kollossalt livat att skura knivar med tandborstpulver, äta köttbullar med fingrarna och bädda på golvet. De utvunno icke så liten förnöjelse av sitt oregelbundet och obekväma levnadssätt. De kallade det bohämmliv, emedan det avvek från familjelivet, men i själva verket hade det intet av bohämmlivets glans, oefterrättlighet och parasitism.

Vad som gjorde det så roligt var väl också att de alltid höllo ihop de första åren, de två delade rum och inkomster, lånade varandras kläder, gingo upp i varandras små kärleksaffärer.

Men så hände det för dem båda mycket avgörande, att Marianne, som föranledde Ann Mari att bli kontorist, genom ödet lek kom i en mans väg i det psykologiska ögonblick då han önskade gifta sig. En man i oberoende ställning, som gjorde sin glädje i att lyfta Marianne ur hennes arbetsamma och torftiga tillvaro in i en borgerligt tryggad och jämförelsevis bekväm. Hon gifte sig, Ann Mari blev ensam. Vad detta betydde för vännen, som blev kvar hade den nyblivna frun inte den svagaste aning om. Skilsmässan från barndomens och ungdomens kamrat försiggick för henne smärtfritt och omärkligt. Hon tänkte på annat, var mera koncentrerad kring en enda sak än någonsin förr i hela sitt liv. Men Ann Mari måste genomgå operation utan bedövning. Det var den första sorgen i hennes liv och den var länge akut. Hon träffade Marianne, och hon förstod henne icke mer. Varför skulle det vara så, att skilsmässan betydde intet för den ena, och en nästan outhärdlig saknad för den andra? Hade då inte Marianne hållit av Ann Mari? Jo skulle hon ha bedyrat, och gjorde så ännu. Men hon behövde henne icke, Ann Mari måste skaffa sig en ny rumskamrat, det är den järnhårda ekonomiska nödvändigheten att dela rum. Detta är början till hennes sociala patos. Nu nalkas Ann Mari skiljevägen. Hon är icke mera bara kontorsflickan, maskinskriverskan, en av de tusen, som tillsammans bilda typen. Ännu har hon lika snäva kjolar, tunna blusar och krusade lockar som de andra, men hon differentieras som karaktär, och hennes levnad måste nu söka sig sin egen väg. Hon måste nu bli människa, det är på tiden. Hon får göra samma erfarenhet som Den lille Havfrue i sagan, att det gör gruvligt ont att bli människa. Vad är det som, mycket mot hennes vilja, gör henne till människa? Det är passionen som vaknar den första sorgen, då hon, bliven uppmärksam genom den stora sorgen, märker att livet icke bara är en avvaktan, en framtid, utan ett försvinnande nu, som måste begagnas, förvaltas. Det är i hennes fall icke fråga om passionen för chefen. Litteraturen om kontorsflickan — den som är utan skuld kaste första stenen — har verkat, att alltför stor vikt lagts vid chefen såsom danaren av hennes öde. Människan har så många herrar, så många lidelsefulla önsningar, som alla äro att föra tillbaka till driften att äga livet, förbliva i det och sätta sitt märke däri. Ann Mari upptäcker det faktum att livet är kort, att även kvinnliga kontorister bli gamla, och hon börjar räkna ut, att hon, Ann Mari, inte utgör det undantag som hon likt all ungdom trott sig vara. Det gäller alltså att begagna denna handfull år, om hon icke skall ha levat förgäves. Och hon vill nu vinna något av sitt liv, ge något, det får icke förrinna utan färg eller spår. Varför? Ja, det är så bara.

Ann Mari avundas dem av sina kamrater som kunnat rikta in all sin passion, sin energi mot sitt arbete. Som kunna gå upp i en affär, andras eller sin egen, som om den vore en personlighet. Hon beundrar dessa kamrater, som stannade på samma platser i femton, tjugu år och först lämnade

När Ni kommer till

Göteborgsutställningen

bör Ni ej uraktlåta ett besök i

Uår utställning av: Möbler, Mattor, Flossamattor, Gardiner m. m.

Uår god notera vår adr: Konstfliten, Gamla Högskolan, (mitt emot John Ericsson-statyn)

KOSTYM BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS

ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT- & FÄRGERI AB • GÖTEBORG

FRÅN SKRIVMASKINEN TILL TRÄDGÅRDSLÄNDEN

Wislarian ansas. En vardagsbild från Kvinnliga Kontoristförbundets trevna sommarbo Billdal utanför Göteborg.

Från pulpeten till potatisland. Stockholmskontoristerna upp potatis på sitt kära Solhöjden vid Bromma.

Simlektion vid Solhöjden.

Torv till vallen hämtas. Bild från K. K. & E. F:s vackra sommarhem, Solhöjden.

Damerna i Göteborgs Kontoristförening sömma för G. K. F:s präktiga sommarhem på Amundön.

dem för att grunda ett eget företag eller också stanna kvar, oundgängliga, ansvarstunga, relativt väl betalda. De bli väl bemötta, smickrade, även sedan all fägring försvunnit, ty de veta för mycket, för att det skulle vara lämpligt att de lämnade affären. Vore hon en karl, tänker chefen, skulle hon bli en farlig konkurrent. Detta ger dem makt- och trygghetskänsla. De ha alltid haft som ögonmärke en obetyggad ålderdom. Men de kunna inte förmås att ta pension, eller om de förmås därtill, komma de tillbaka och vikariera under semestertiden.

Varför var inte Ann Mari sådan, att hennes passioner leddes in på arbetets väg? Hennes mor och mormor de hade icke så rikt val av vägar, de hade blott en. I barnen funno de sina självfallna glädje- och sorgämnen, det var deras gåva till livet, livets till dem. Deras samtida, vare sig de gifte sig eller icke, levde alla inom familjen. Ann Mari har alltid trott att det var ett litet helvete för dem och glatt sig åt friheten från alla familjeband. Hur odrägligt ha inte de kamrater det, som bo i goda hem! Det kommer en dag, då hon saknar familjebanden, då hon finner det skrämmande att leva sitt liv utan samman-

hang med generationerna. Hon har enstaka nätter, då hon gråter, mörkrädd och vilsekommen som ett barn, hur korrekt, stram och punktlig hon än är om dagarna.

Nu börjar hon sträva att komma in i mänskliga sammanhang, helst oupplösliga, krävande, givande, som skola ge henne trygghet och göra henne oundgänglig. Hennes dagliga omgivning på kontoret ser kanske icke så mycket av denna strävan med dess spänning, dess hopp, förväntningar. Det är hennes hemlighet med de människor hon närmar sig, drar till sig, hoppas allt av och svikes av. Ann Mari kunde ha försökt att skaffa sig en ring av vänner, kanske hade någon av dem då förblivit. Men det var hennes öde att söka den ende framför andra och att finna honom. Och det var först då som hon upptäckte, att mäns och kvinnors relationer till varandra undergått en förvandling, som icke är officiellt erkänd, än mindre gillad av den officiella moral, som hittills varit även hennes. I hemlighet hade även hon haft kvar våra mödrars förskönande och anständiga benämning på knytandet av förbindelse med en medlem av det andra könet: att få ett hem. Nu märkte hon

att en del av hennes kamrater skaffade sig ett hem utan man och andra skaffade sig man utan hem och åter andra skaffade sig bägge delarna. De, som vågade sig på detta, voro de, som ingingo äktenskap, vilkas ekonomi till en del var grundad på och icke kunde upprätthållas utan hustruns arbetsförtjänst. Ann Mari tyckte att de voro de, som valde den rätta vägen, och undrade varför icke samhället gjorde den litet mindre svår för dem. Nu hade hon nämligen kommit därhän, att hon förstod hur litet anpassade samhället och kvinnan voro för varandra, och hon tänkte att om samhället skapade smidigare arbetsformer och hade mera hänsyn för den utom hemmet arbetande gifta kvinnan, så skulle vi ha hunnit ett stycke på anpassningens väg. Men vad är samhället man skyller allting på? Är det tilläventyrs männen? Äro inte kvinnorna också med om att bilda sed och samhälle? Onekligen. Men Ann Mari har icke tid nu, hon står mitt uppe i sitt eget öde.

Den ende var fattig såsom hon, en man på en ringa post, och tyngd av försörjningsplikter. Men han kunde icke förmås att ha en hustru, som försörjde sig själv, ifall de nu hade kunnat få ihop till ett hem.

Putsa Edra vita tygskor med "ALBOFIX"

Det enda varaktiga, absolut smetfria putsmedlet i pulverform. Oskadligt för tyget. Billigt i bruket.

Ensamförsäljare för Sverige: **BERNER & ZETTERSTRÖM, Göteborg.**

FÖRSTA GÅNGEN PÅ SVENSK BOTTEN

Här återges några bilder från det ögonblick, då vår blivande kronprinsessa första gången satte foten på svensk botten, på pansarbåten Sverige. Till v.: Kronprinsen i samtal med amiral Ribben. Till höger kronprinsen och prinsessan Louise ombord på "Sverige". I bakgrunden hertigen av Västerbotten.

Och han ville inte be henne vänta, som det hette förr. Det var bortlagt, ty vänta ville ingen av dem. Hans moral var bitvis gammaldags och bitvis modern, alldeles som hennes, ytterst tånjbar och anpassbar, överallt där icke högfärden kom in. Och Ann Mari, hon leddes blott av sin passion att tillvälla sig en människa i vars väsen hon skulle skriva med förblivande skrift, så att både han och hon skulle veta riktigt säkert, att hon var en levande människa.

Ann Maris erotiska sociala experiment — men hon kallade det visserligen icke så själv — blev icke långt, och det blev hennes enda. Hon önskade nästan, att hon hellre valt att börja göra sig outhärlig som kassörskas eller sekreterare än som kvinna, ty det senare var hon alls icke. När hon började tänka redigt igen och kravlat sig upp på nytt in i ledet bland dem, som gingo vägen framåt, brukade hon undra hur andra i hennes ställning löste sitt problem, genom vilka

Kronprinsen presenterar sin trolovade för officerarna ombord på "Sverige". Till höger ministern Erik Palmstierna.

kompromisser, undvaranden, offer och vågspel, och till vilket pris. Själv hade hon inom sig segheten och den medvetna viljan att leva livet färdigt, en och annan av de andra hade det icke, men endast de invigna visste, vad som låg bakom de två raderna i tidningen, som notiserade deras avvikelser.

Icke utan intresse betraktade Ann Mari en bekant, som experimenterade sig fram genom många hjärtan utan att ha hunnit fram till en syntes, innan hon tvangs att dra sig tillbaka från denna sysselsättning. Dra sig tillbaka till vad? Arbete, vänskap och pengar hade hon försummat. Men det var inte svårt för henne att återinträda i en mindre händelserik tillvaro. Hon hade ännu goda ögon, och hon sydde handarbeten hädanefter med samma flit och passion.

Men Ann Maris ögon voro icke så goda. Eller såg hon kanske en smula längre. Eller berodde det alls inte på synen utan

(Forts. sid. 671.)

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp, Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

TILL EDRA INLÄGGNINGAR
Vinägrons Ättiksprit

IDUN S PORTRÄTTGALLERI

CONSTANCE AMINOFF.
Fru, född Hummel, Göteborg.
80 år den 31 juli.

IDA PRINTZSKÖLD.
Fru, född friherrinna de Geer, Stockholm. Maka till riksmarskalken exc. Otto Printzsköld.
70 år den 14 juli.

ANNA RAPPE.
Friherrinna, född Tersmeden, Vassmolösa.
60 år den 15 juli.

HEDVIG ULFSPARRE †.
Fröken, Jönköping.
* 1834. † i juni.

AURORA NORBÄCK †.
Fru, född Rudberg, Arvika. Maka till fabrikören J. G. Norbäck. En dotter är gift med biskop Olof Bergqvist, Luleå.
* 1839. † 22 juni.

ERIKA LUND †.
Fru, Helsingborg. Änka efter v. konsuln J. Lund. Mycket hjälpsam och god mot de fattiga och lidande, har fru L. utövat en vidsträckt välgörenhet.
* 1844. † 24 juni.

OLIVIA PIHLSTRÖM †.
Fru, Göteborg. Innehavare av stadens äldsta parfymaffär.
* 1844. † i juni.

AUGUSTA FOGELMARCK †.
Fru, Stockholm. Änka efter professorn vid Tekniska Högskolan Emil Fogelmarck.
* 1846. † 19 juni.

ELISABETH WRETBLAD †.
Fru, född Rahm, Ludvika. Änka efter organisten och folkskolläraren i Ludvika Per Wretblad. En son är organisten i Oscarskyrkan i Sthlm fil. dr. Patrik Wretblad.
* 1847. † 24 juni.

GERTRUD GRÖNWALL †.
Fru, född Billqvist, Uddeholm. Änka efter häradshövdingen S. L. Grönwall.
* 1855. † 22 juni.

JOSEPHINE GUSTAFSSON †.
Fru, född Odqvist, Stockholm. Maka till f. brandinspektören i Städernas allm. brandstodsbolag, ingenjören H. Gustafsson.
* 1855. † 25 juni.

ALMA WINBLAD v. WALTER †.
Fröken, Stockholm.
* 1859. † 17 juni.

ANNA AHLUND †.
Fru, född Jensen, Munkedal. Maka till f. domänintendenten major C. M. Ahlund.
* 1860. † i juni.

SELMA WEDBERG †.
Fru, Veda, Häverö. Maka till f. landstingsmannen W. E. Wedberg.
* 1869. † 19 juni.

ALMA BODÉN †.
Fru, Gävle. Maka till redaktionssekreteraren Erik Bodén.
* 1883. † i juni.

HULDA SOHLMAN,
änka efter den berömda publicisten och politikern August Sohlman, fyllde den 10 juli 90 år. Född å Sundby i Huddinge socken som dotter till godsägaren och advokatfiskalen G. Sandberg († 1859) och hans maka Emma Stenberij († 1872), ingick hon

Fru Sohlman som ung.

Fru Hulda Sohlman.

August Sohlman som ung.

den 24 maj 1851 äktenskap med Aug. Sohlman, som avled år 1874. Som hustru till den man, vilken under sitt chefskap för Aftonbladet utövade ett så stort inflytande på vårt lands utveckling stod fru Sohlman under sin makes kampfyllda år trofast vid hans sida.

NÄR KONTORET ÄR STÄNGT

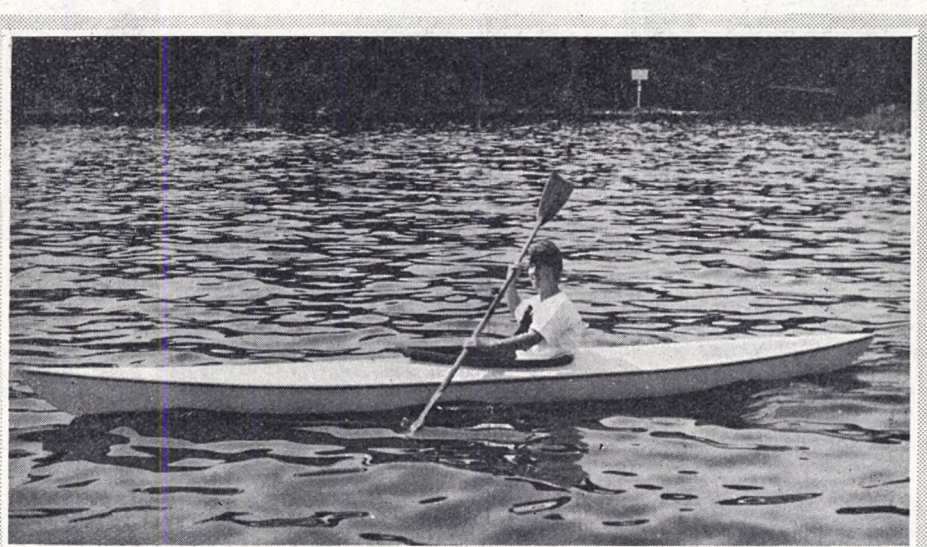
Två kontorister, som på lediga stunder äro konstnärinnor. Fröken Maja Lundblad (t. v.), en duktig affärskvinna inom bindgarnsbranschen, ägnar sig åt blomstermålning, på siden eller i akvarell. Systern, fröken Regina, som arbetar i pälsverksfacket, är skicklig i porslinsmålning.

Skandinaviska bankens damer spinna. En liten vardagsbild från S. B. K:s trevliga vilohem Harfva.

Stenografen fröken Elsa Sundberg är en allround sportkvinna. Som 20-åring tog hon första pris i löpning på 800 meter, innehar kvinnliga idrottsmärket i silver, är duktig i tennis och gymnastik, men hennes specialitet är bandy. Hon är sekreterare i Stockholms kvinnliga bandyklubb och kapten för första laget och rekommenderar bandy som en utmärkt trevlig flicksport.

Kontorist och kanotist och gymnast och skidlöperska är fröken Karin Lundblad, syster till målarinnorna. Här ses fröken L. paddlande sin lätta farkost utanför Blockhusudden.

Fröken Louise Palander af Vega, dotter till Vegas befälhavare vid Nordostpassagens upptäckande, är sedan ett 20-tal år kassör på Enskilda Banken och bl. a. också stadsfullmäktig i Djursholm. På lediga stunder har hon odlat upp ett litet torp Gröndahl, nu arrenderat av Harfva. Där förut icke ens växte potatis, skördar man nu vackra grönsaker, hallon och jordgubbar. Här ses fröken Palander utanför sitt torp, nöjd med att ha skördat sitt hö och i sällskap med den trogna hunden Lola.

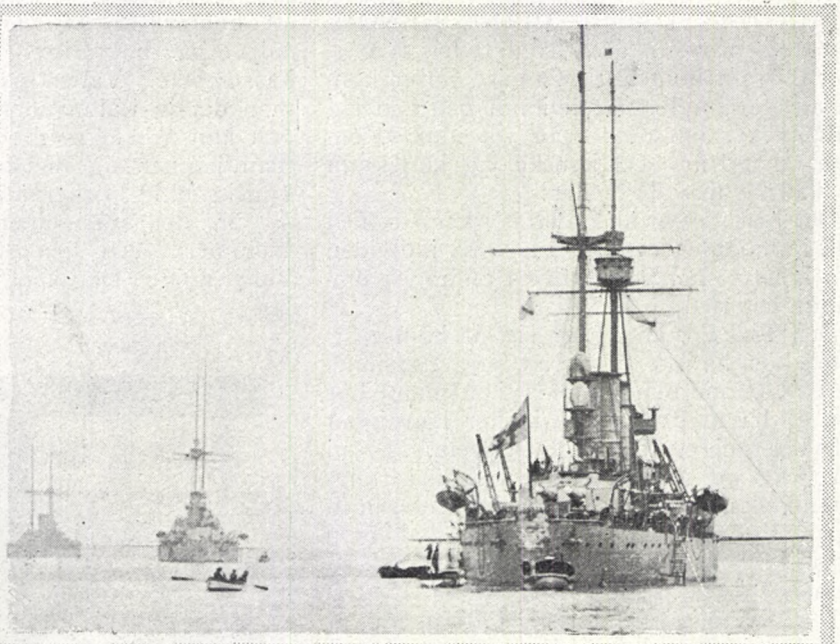

Fröken Palander rider hem efter arbetet på åkern.

PRINSESSAN LOUISE BLAND NYA LANDSMÄN

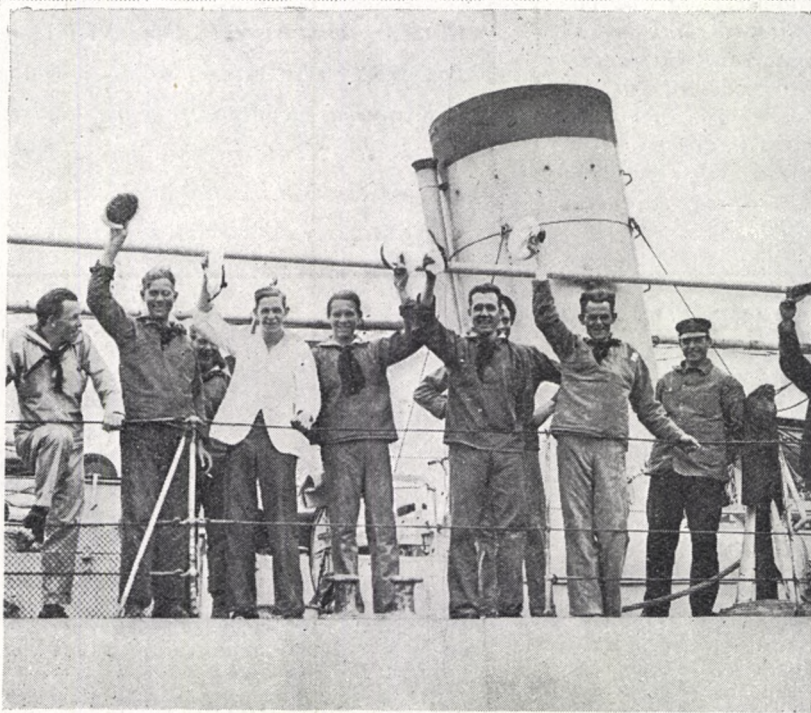
Kronprins Gustaf Adolf och hans trolovade, prinsessan Louise av Ballenberg. Bilden är tagen på förlovningsdagen.

Den svenska flottan under kommando av amiral C. F. W. Riben ligger för ankar vid Sheerness. I förgrunden flaggskeppet Sverige.

Prinsessan Louise som sjuksköterska under kriget.

Matroserna på torpedjagaren Wrangel hurra, när fartyget kastar ankar.

Prinsessan Louise med sin mor, markisinnan av Milford Haven.

VEM DUGER TILL KONTORSFLICKA?

JAG HAR I MITT MINNE GENOMgått de senaste 10 åren av mitt liv, d. v. s. mitt liv som kontorist. Om jag anser kontorsarbete lämpligt för kvinnor och vad jag själv tycker om det? Jag vet inte. Kom igen om 20 år. Då kanske jag kan svara ja, kanske inte då heller!

Det beror, som alla andra yrken, — fast folk i allmänhet ej tror det — på individen och kanske mer än de flesta andra på omständigheterna.

Den flicka, som ägnar sig åt kontorsarbete, bör ha ett utpräglat ordningssinne, ett gott minne och seg energi, däremot bör hon ej ha mycken fantasi eller känslighet och helst ej ett ömtåligt samvete. Ty ni må veta, att affärlivet är krassa verkligheten, stötarna kunna vara många och kraftiga och med sanningen handskas man kanske ibland lite vårdlöst — i firmans intresse.

Den kvinnliga kontoristens framgång är naturligtvis först och främst beroende på hennes kunskaper, duglighet och arbetsförmåga, men även i otroligt hög grad på omständigheterna, turen, slumpen, hur man vill kalla det. För avlöningen finnes ingen norm, ej heller för arbetstid och bemötande för övrigt. Semestern å de flesta kontor är nu i allmänhet för de yngre 2 veckor och för de övriga 3 à 4 veckor årligen. Men — och detta borde stå med dubbelkursiverad stil — som i regel inga extra biträden tagas in under semester tiden och personalen ej är större än att under vanliga förhållanden var och en har fullt upp att göra, så måste man, innan man far i väg, jäkta oerhört för att få undanjort så mycket som möjligt i förväg — och, när man sedan kommer igen, ligger ändå arbete i högar och väntar på en. Likväl ha de hemmavarande fått gno mer än vanligt, ty allt kan ju ej gömmas tills den semesterfirande kommer hem igen.

Beträffande de olika slagen av arbete å

Varje kontorist har nytta och nöje av att tillhöra kontoristföreningen i sin stad. Bor ni i Stockholm, så gå in i Kvinnliga Kontorist- och Expeditionsföreningen, som har sin lokal Brunkebergstorg 15, 2 tr. och klubbdag varje tisdag kväll, då nyanmälningar mottagas kl. 7—9. Årsavgiften är 10 kronor.

ett kontor, så ha flickor i allmänhet att välja på bokföring, korrespondens och kassaarbete. Väljer man bokföring, så har man det ju i allmänhet lugnt och stillsamt och kan arbeta mer och mindre, eftersom man känner sig mer eller mindre arbetskraftig, blott böckerna äro klara i tid. Men så är det svårigheterna att få dem att »stämna». Att leta efter fel är minsann inget nöje! Det kan kosta oändligt med

Mrs Jack London, nu i Stockholm.

Under dessa vackra somrardagar tycka de flesta damer det är roligt att sitta ute i naturen med ett handarbete. Sy då en kudde för "Iduns tävlan om en soffkudde" — vävd, broderad, sydd av bapst eller målad, allt efter smak — så kan ni bli lycklig vinnare till första priset i denna handarbetstävlan, 50 kr. Tävlingen avslutas den 10 september. Juryn består av tre textiler experter: fruarna Thyra Grafström, Olga Nyblom och Brita Lidbäck. Alltså, raskt till verket.

kvälls- och söndagsarbete och ge anledning till stunder av dyster förtvivlan! Att ha kassa är intressant och omväxlande och man känner sig rätt så pampig vid tanken på alla de pengar, varöver man är herre om också blott för tillfället. Men nog lever man i en ständig oro för dem, och nog sitter hjärtat en smula uppåt halsgropen var kväll man skall räkna in de små älsklingarna. Och så komma kamraterna och vilja ha förskott. Eller också kan någon ej redovisa för anförtrodda medel! Hu då! Stenografen däremot — när hon skrivit sina brev för dagen, kan hon sopa ut ur sitt hjärnkonto allt vad affärer heter och börja på ny kula nästa morgon. Fast nog är det enerverande att knacka på maskin så gott som hela dagen och nog »jaga» ofta alla på henne för att få sina brev tidigt. Och kanske på kvällen, när hon just skall gå och möta sin »vän» eller till någon teater, kommer höga vederbörande med en hel hög brev, som »absolut skola gå i dag».

Få kvinnor nå upp till en ledande ställning inom kontorsvärlden. Om orsaken ligger hos männen, som ej vilja släppa fram dem eller hos dem själva, vet jag ej — troligen på båda hållen. Kanske sakna flertalet kvinnor chefsanlag, kanske äro ej många tillräckligt affärsbegåvade, kanske sätta få in hela sin energi och förmåga i arbetet och ta det ej som sin livsuppgift. Vi ha nog i allmänhet svårt att helt och hållet avstå från rent kvinnliga sysselsättningar, såsom sömnad, hushållsarbete etc. Och så är oftast den ekonomiska situationen sådan, att vi måste utföra en hel del husligt arbete själva för att få debet och kredit att gå ihop. Men det känns säkert hårt för många kvinnor, när de komma till en mognare ålder, att se sig förbigångna av yngre manliga kamrater både i fråga om ställningen inom kontoret och avlöningen ja, få dem till överordnad.

GERDA BUSCK.

Göteborgskontorister! Om Ni inte redan äro i en yrkesförening, så anmäl er i Kvinnliga Kontoristförbundet eller i Göteborgs Kontoristförening. Förbundets adress är Lilla Nygatan 4, föreningens Stora Nygatan 23 och 25.

IDUNS PRISTÄVLING i N:o 28.

NU

nt nt nt nt nt
nt äppelvin nt
nt nt nt nt

FYRIS TA

VERDANDI

ATT

NE Nordjön A Belgien

MBT

MEDDELANDET I DENNA REBUS BÖR särskilt intressera damerna — såpass mycket kan man förråda av dess innehåll. Lösningen som inte är svår skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering. För denna gång ämna vi efter mönster av utlandets tidningar pröva ett prisutdelningssystem som består däri att de tävlande själva utdela belöning till den lycklige pristagaren. I varje brev med lösning skall nämligen läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarne som alltså förutom sitt vanliga pris på 5 kronor vardera kunna påräkna en icke så obetydlig premie. Kuvertet måste för att komma med i tävlingen vara märkt "Pristävlan n:r 28".

Huvudbry.

VAR SKULLE FARBROR BLOMBOM BYGGA.

Farbror Blombom älskade solen över allt annat. Då han helt oförmodat fick ett större arv, ville han bygga sig ett hus, och han rådgjorde då med en arkitekt om var han skulle bygga det för att få så mycket sol som möjligt i rummen.

Arkitekten funderade en tid på saken och en dag sade han:

"Nu vet jag var herr Blombom skall bygga sitt hus. Det är en mycket billig tomt jag har att föreslå."

"Var ligger den då?"

"Ja, det är ju rätt långt dit och själv har jag aldrig varit där, men jag tror att det är en mycket vacker plats, ty människorna ha riktigt tävlat om att komma dit. Och där kan man bygga huset så, att alla sidorna vetta mot söder."

"Men vad heter platsen då? frågade Blombom otåligt.

Nu sade arkitekten namnet på den plats han åsyftade, men det namnet säga vi inte nu, utan det få ni själva fundera på till nästa vecka. Var skulle farbror Blombom bygga för att få sol från alla sidorna?

STYMPADE ORD.

—tåltu—
—aste—
—rbet—
—ektange—
—iksmar—
—länd—

Ifyll rätt de bortplockade begynnelse- och slutbokstäverna så att ord bildas. De insatta bokstäverna skola giva namnet på tvänne adelsätter.

STEINWAY & SONS

STORT LAGER I ENSAMAGENTUREN
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM - JAKOBSBERGSGATAN 59

Oxygenol- Tand-Creme

med välesuperoxid

Stärker tänder och
tandkött.

Bad-artiklar

I största sortering
för Herrar, Damer
och Barn

Badkappor	från Kr. 19.50
d:o för Barn	från Kr. 15.50
Sin. byxor Herr-	från Kr. 1.60
d:o Barn-	från Kr. 0.75
Baddräkter Herr-,	från Kr. 2.35
d:o Dam-,	från Kr. 2.50
d:o Barn-,	från Kr. 1.85
Badskor Herr- o. Dam-,	fr. Kr. 2.-
d:o Barn-	fr. Kr. 1.60

Paul U. Bergströms A/B
Drottninggatan 74-78, Stockholm

Duktyger - Handdukar

Vita vävnader

till fabrikspriser

Almedahls Förs.-Magasin
OBS.! 55 Kungsgatan 55. OBS.!
G Ö T E B O R G

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 1028.
Exp. till landsorten mot postförskott.

Den mest lämpliga sängresår är

SPRINGMADRASSEN

Begär prislista.

SKAND. SÄNGRESÅRFABRIKEN
Karlstad 1.

PHOSPHO-
ENERGON-
PILLER

Isabella Malmberg in me- moriám.

Isabella Malmberg.

I vänskapens namn ville jag rista din runa, Bella. Det röda blodet har runnit ut ur dina ådror, undanträngt av de vita förhärjande blodkropparna, men ditt hjärta var starkt och varmt in i det sista. "Var trofast intill döden så vill jag giva dig livets krona", säger det gamla bibelordet; intet kunde bättre beteckna ditt hjärtelag och din gärning. Jag minns dig från ditt föräldrahem, det kända Boklundska konstnärshemmet, du var den äldsta av de åtta syskonen, blev tidigt din mors hjälpa vid vården om dem. Jag ser dig framför mig — en allvarlig flicka, för det mesta böjd över ett ritbräde, som du blott såg upp ifrån för att ge någon av den yra barnskaran en förmaning eller hjälpa dem till rätta med något. Konstnärslagen tog du i fadersarv; om du med din viljekraft och trofasthet fått utveckla dem, skulle säkert ej det Boklundska konstnärslaget ha förringats genom din insats, men med de helhetskrav du ställde på dig själv gick du helt och hållet upp i de äktenkapliga hemplikter, som togo dig i anspråk, ty vad du upptog i ditt hjärta och som din plikt svek du aldrig. Trofast som du var intill döden, som dotter, som hustru, som mor, som syster, som vän, — ingen var det i högre grad än du — så är också din plats tommare än de flestas.

Trofast intill döden! Hennes sista födelsedag den 16 april var det tydligt för alla, att hennes dagar, kanske stunder voro räknade; som en vaxbild låg hon i sin säng, orkade ej tala, men önskade trots detta, att alla nära och kära samlades i rummet utanför och som vanligt på hennes födelsedagar rikligt förplägades. Ett ögonblick kallade den mig in till sig, lyfte sina matta ögon mot mig och viskade: "Tacka dem från mig, mina barn, mina syskon, doktorn, vännerna — alla för allt."

Hennes vilja var stark; de vita blodkropparna voro dock starkare. Men med redan dödsbleka händer sökte hon ännu att till alla skriva en sista hälsning och några ord till tack.

Under de sista åren av sitt liv har hon arbetat med att samla till ett familjearkiv, brev, biografiska meddelanden, tryckta och skrivna uttalanden rörande hennes föräldrars liv och verk. Oförtrutet, ännu in i det sista arbetade hon med fullbordandet härav, ett trohetsverk även det, men som har värde, icke blott som ett minnesmonument av trofast barnakärlek utan även som ett belysande tidsdokument, som säkert vid flera tillfällen skall tagas fram till studium ur akademiens bibliotek, vilket erhållit ett exemplar därav.

Det är något av en tyst predikan i exemplet av sådana personligheter som Isabella Malmbergs. Svårigheten är blott att kunna följa det.

Sigrid Elmblad.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjning.
och Platssökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

Sedan artionden
erkänt yppersta
toilettvål

LANOIA-TVÅL

Nej men Sofi
så härligt brun-
stekt fisken har
blivit tack vare

Pellerins
nya Margarin

Välkommen NYHET för alla hem När blomkrukorna möglar, crêpe-
papperet blivit fult av fukt, blom-
morna vantrivas och dö, — då bliva alla husmödrar på misshumör. Hur undvika detta?

Jo, om Ni använder glacerade Roslagskrukor och blomvaser. Då Ni älskar blommor och vill att växterna skola trivas, så efterfråga våra tillverkningar i närmaste porslins-, bosättnings- eller om Ni bor på landet, lanthandel. De säljas nu landet runt. Finnas de ej så tillskriv eller ring upp Roslagens Glaceringsverk, Norrtälje, Rt 39, och angiv vad som önskas, som då sänder illustrerad prisurant eller varan direkt. Vi kunna upplysa, att växterna, utan att vantrivas och dö, kunna direkt inplanteras i dessa glacerade krukor i motsats till andra sådana. Då modeller och färgnyanser äro vackra, samt "Idun", "Husmodern" och övriga svenska pressen, liksom 1,000-tals husmödrar landet runt, varmt lovordat dem, tillräda vi Eder, att nu vid omplantering skaffa dem, ty priserna äro billiga och fabrikkatet enastående. Partiaterförsäljare i Sthlm Akerholmska magasinet.

Se med Edra egna ögon att Ni får Mazettis ögon

Ni är då säker på att alltid erhålla en delikat,
kraftig och hälsosam cacao.

OBS.! Våra olika billigare kvaliteter cacao såväl i hektopaket som i lös vikt.

Varnas för efterapningar av påse och etikett!

Föregå med godt exempel och använd regelbundet

UNOL

TANDCRÈME

"UNOL, den nya, svenska, vattenlösliga tandcrèmen, är genom sin behagliga smak BARNENS FAVORITTANDCRÈME."

Apotekare John Lindgrens Kinavin

med eller utan järn, berett av äkta druvvin. Sedan flera årtionden välkänt såsom ett stärkande och stimulerande medel vid svaghetstillstånd, särskilt blodbrist.

Till salu å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

Från första stund

kräver spädbarnets hud en fullt tillförlitlig salva

MILLIDIN-SALVA

INTYG.

Sedan jag med olika salvor utan framgång under två veckor skött mitt späda barn för hudlöshet, började jag använda Millidin-Salva (D:r Lindströms hud- och sår salva) och var gossen fullständigt läkt efter (1) veckas behandling intygat
Stockholm den 2 juni 1922
Maja Bergdahl, Hälsingegatan 3.

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, härsknar aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillverkare: Millidin-fabriken, Hälsingborg. Nederlag i Stockholm.

Firma A.-B. GULLBERG & PETRÉ, Luntmakaregatan 79.

Tel. Riks 813 44.
Allm. Vasa 25 31.

Rybergs Blandning

Detta kaffe rekommenderas särskilt för god och fyllig arom.

PERCY F. LUCK & Co.

Medisan-liniment

omsorgsfullt utexperimenterat, överträffar de flesta såväl in- som utländska medel mot reumatisk värk, ledstivhet, ryggskott, ichias m. m. Linimentet resorberas lätt av huden, varigenom långvarig ingnidning blir onödig. Bruksanvisning följer. Fås å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

Studenternas "hedersgumma".

Charlotte Svensson.

En värdig representant för den eviga ungdomens stad är en av Uppsalas mest kända medborgarinnor, fröken Charlotte Svensson, som den 26 juni fyllde 80 år. Ty trots sin höga ålder sköter hon ännu sitt värv, och kunde i högönsklig välmåga mottaga den hyllning, som på 80-årsdagen bringades henne av minnesgoda uppsalabor.

Alla studenterna framför allt minnas "Charlotte", som hon populärt kallas. Ty det är hon, som sedan år tillbaka förser dem med den vita mössan från sin livligt frekventerade parfym- och handskbutik (etabl. 1884) snett emot "Politiska knuten". Ja, det finns f. d. studenter, som än i dag ha "Charlotte's" till leverantör. Sedan närmare två årtionden har fröken Svensson också lett lagerbindningen för fil. doktorspromotionerna. Särskilt har hon gjort sig högt värderad inom samfundet S. H. T., vars rekvisita av ordensband hon under många år ombesörjt, och innehar värdigheten av nämnda samfunds enda kvinnliga ledamot och "hedersgumma".

Legohjon och kontorskvinnor.

(Forts. fr. sid. 655.)

till viss del av vardera. De anställda äro tilldelade representantskap i ledningen och man torde få anse att detta företag är en lycklig lösning av deras pensionsfråga. Men det är det mycket lilla fåtalet som åtnjuter förmånen att vara försäkrade här.

Men man kan ej vara säker, om man är ordinarie tjänsteman? Ja, vad är det att vara ordinarie? Man analogiserar med ställningen hos en statens tjänsteman, som enligt lag ej kan avsättas annat än efter dom och rannsaking och ej mot sin vilja befordras eller flyttas till annan tjänst och som, även enligt lag, äger rätt till pension. Enligt praxis och vanligt språkbruk skulle det sålunda betyda en synnerligen fast och säker ställning. Men begreppet är ej fastställt i lag och skulle en ordinarie tjänsteman i enskilt företag förflyttas till högre tjänst eller avskedas, med eller utan föregående uppsägning, torde han icke hava någon laglig rätt till ersättning, därest han icke kan stödja sig på något reglemente för tjänstemännen eller på avtal. I våra dagar ramla ju även staterna, men därmed räknar man ej. En anställd i enskilt företag måste räkna med att vid palatsrevolution inom ledningen, en omorganisation av företaget, detsamma obestånd ställer honom på bar backe. Vid dessa eventualiteter har han det kanske bäst vid en konkurs, då han enligt lag är tillförsäkrad förmånsrätt för inestående lön för viss tid.

Det har länge varit ett önskemål att få så att säga antaget ett formulär till avtal. Man har tänkt sig att funnes ett sådant skulle det kunna inarbetas och det skulle ej längre väcka förvåning om den anställda framställde begäran att få ett personligt avtal. Formulär har även utarbetats av delegerade från Stockholms handelskammare och de anställdas organisationer, men när det framlades för Handelskammaren så föranledde det icke till någon dess åtgärd.

Bästa svenska instrument:
MALMSJÖ — BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSSON & LJUNGVIST
RÅLIN — GÄVLE ORGEL- & PIANOFABRIK.

Sol, sommar, skönhet...

Ni har längtat efter sommaren, och nu, när sommaren är här, längtar Ni efter havet och stranden, efter det härliga badet i friska böljor och stekande sol. När Ni går ned till badstranden glömmar Ni varken badkappan, strandtoflorna eller Yema. Yemahudcremetvålen är kanske, när Ni tänker efter, det viktigaste av de tre, ty Yema är icke blott den mildaste och rikast löddrande toalettvål, Ni kan uppbringa, utan samtidigt en välgörande och skyddande hudcreme, som Ni inte nog kan sätta värde på under brännheta somrardagar. Yema säljes överallt å 1 kr. pr st. i originalkartong. I parti från tillverkarne

A.-B. A. P. Sjöbergs Fabriker
Malmö
Nederlag i Stockholm och Hälsingborg

Yema

Varje ask innehåller skönhet.

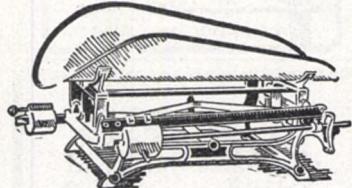
Har Ni smärtor?

Gikt, reumatism, ischias, nervsmärtor, ämnesomsättnings- och njursjukdomar, blodbrist m. m.

Radium driver den skadliga urinsyran ut ur kroppen, förökar njurarnas funktionsförmåga, giver näring åt cellvävnaden, underlättar ämnesomsättningen, stärker aptiten, underlättar matsmältningen, förökar de röda blodkropparna och verkar lugnande på nerverna, kort sagt, både fördrivar och återuppbygger, och har sålunda dubbel verkan, varför det även i stigande grad användes inom läkarvetenskapen som ett förträffligt medel mot ovannämnda sjukdomar. Rådfråga er läkare!

Miradijumsalt till 18 och Miradium-pastiller till 15 dagars förbrukning innehålla äkta radium, motsvarande den på emballaget angivna styrkan, och erhållas på apoteken å kr. 6:50 pr glas. Skriv till Miradium-Generaldepot, Avd. 20, Apoteket Vasens Droghandel, Vitrum, Stockholm, efter Radium-Broschyren, som sändes fullständigt gratis.

Kardborrevatten osvikligt medel mot håravfall. På 1 å 2 mån. överraskande resultat. 2.50 pr fl. + porto. 2 fl. fraktfritt. H. Engelbrektsson, Gullbrandstorp.

STATHMOS BARNVÅGAR

äro de enda fullt tillförlitliga!

Mot extra kostnad erhålles ett plant vägbord som gör vägen användbar till hushållsväg.

NYA A.-B. STATHMOS,

Nynäshamn.

Utställning:

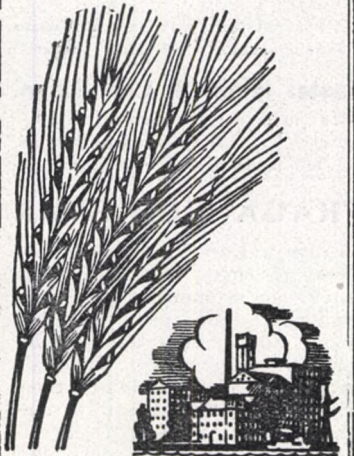
Norrmalmstorg 1, Stockholm.

Riks 2070.

KALMAR RÅGSIKT "OOO"

är drygast och bäst. Pröva genast detta mjöl, och Ni skall förvånas över, huru mycket och välsmakande bröd, Ni får ut av Edert bak.

KALMAR ÅNGKVARNS K.-B.

SHINOLA
SKOCREME

I regel torde avtal ej förefinnas och där avtal finnas äro de ofta av den art att det vore bättre för de anställda om de ej funnes. I en av våra banker har praktiserats, att den anställda fick underteckna ett s. k. anställningskontrakt med så ensidiga förpliktelser för honom, att jag tror allmänheten skulle häpna, om det offentliggjordes. Till de anställdas skydd finns i avtalslagen bestämmelser om att avtalsmässiga inskränkningar i den anställdes frihet att utöva förvärvsverksamhet icke äro giltiga för så vitt de gå längre än som erfordras för att hindra konkurrens eller över hövan inskränker hans förvärvsverksamhet. Denna bestämmelse är givetvis av värde, men den berör ju endast en detalj.

Lag om försäkring för olycksfall i arbete inbegriper alla anställda med avlöning icke överstigande 9,000:— kronor. Enligt ordalagen i lag om arbetareskydd är även denna tillämplig å anställda i allmänhet. Så vitt jag vet utsträcker dock icke yrkesinspektionen sin övervakning till kontor och lager annat än möjligen i samband med inspektion av andra arbetslokaler. Det skulle dock mängden gång vara erforderligt. De affärsanställdas arbetslokaler är ofta mycket ohygieniska. Inte ens i våra ståtliga affärspalats är det alltid väl ordnat i detta avseende. Dålig luft i de överbyggda gårdslokalerna, dit aldrig en solstråle kan intränga, drag från ventilationstrummor, som måste vara öppna om ej luften skall bli olidlig, mörka lokaler som behöva ständig artificiell belysning, allt detta är olägenheter som man får skylla på arkitekterna.

Om jag så nämner butikstängningslagen, enligt vilken handelsbod, rakstuga, frisersalong eller varmbadinrättning ej får hållas öppen före 8 på morgonen och efter 7 på kvällen — med möjlighet till vissa undantag — torde vår lags magra bestämmelser angående de affärsanställdas rättsliga ställning vara genomgången.

När man före tillkomsten av vår nya giftermålsbalk redogjorde för den gifta kvinnans rättsliga ställning möttes man vanligen av invändningen: »Ja, må vara att lagen är föråldrad men människorna leva ju i lyckliga äktenskap i alla fall». Jag väntar en liknande invändning av läsaren och jag måste svara, att därför att de flesta principaler äro hyggliga förmiskas ej de affärsanställdas krav på skydd, skydd utav avtal och lag.

MATHILDA STAËL v. HOLSTEIN.

Varför bör kontoristen tillhöra sin förening?

(Forts. fr. sid 658.)

mången gång efter det ovana arbetet, men lungorna ha fått luft för en hel vecka framåt och sömnen är härlig efter en dag därute.

Som synes, nytta och nöje omväxla; inför nöden vädjas ej förgäves till kamratreksten, det visa de två senare årens erfarenhet. För dem som genom depressionstiden blevo utan arbete startades en kamratsamling som inbragte nära 4,000 kr. och som varit till stor hjälp för mången. Tänk på det, ni alla som ännu stå utanför Föreningen. Man vet ej sitt öde, stöder man med sin årsavgift, 10:— kr. pr år, under sina goda tider, så står man ej så ensam och så rättslös under de onda, som en kontorist annars gör. Vi som äro i privat tjänst, ha intet lagligt ordnat för oss, varken uppsägningstid, sjukunderstöd eller pension. Med enighet kan mycket uppnås den parlamentariska vägen, men då måste också alla samlas så att föreningen kan sägas

Barnens hudvård

fordrar en mild och väl överfettad tvål. Just på grund härav är idealet för en barnatvål

F. Pauli's

OVICULA

(ägg)-tvål

Pris 1 kr.

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

äro marknadens förmämsta kvaliteter.

Medisan-tabletter

ett nytt tillförlitligt medel med snabb och säker verkan vid nervsmärtor, reumatism, huvud- och tandvärk m. m. Kliniskt prövat å sjukhus. Lätt att intaga då tabletterna hastigt sönderfalla i vatten. Obs! Salisylsyra ingår icke i någon form. Fås å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

Hoffmann's
Pianino

Kungl. Hovlev.

Malmstillnadsgratan 25 B, Stockholm.

CARL MÖLLER

Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

FÄRGA HEMMA MED BRAUNS' - FÄRGER

BRAUNS' HEMFÄRGER / i paket, för bomull, linne, siden, ylle etc.
" **WILBRAFIX** / i kulor, för bomull/linne/siden.
" **CITOCOL** / i fabletter, kallfärgande, för bomull, linne/siden, ylle etc.
" **WILBRA** / i flaskor idealiskt läderomfärgningsmedel

Säljas i Färg- & Kemikalieaffärer.

Jag njuter av
fjofa saker: fin mat
en god middag en
bedärande bal och
den glans. Värld
skådespels förlänar
mina skär
som har tillhörfeld

VIKING SKOKRÄM

CREME de Cholepalmine

I 30 år beprövat hudmedel mot
kold och solbränna.
Säljes på alla apotek och hos hand-
lande i tuber à 60 öre o. 1 kr.
I parti hos
LARS MONTÉN, Stockholm.

Gurkmjolk

Franskt originalrecept.
Bästa medel för erhållande av
mjuk, klar och ungdomlig hy.
Pris kr. 4:50 pr flaska.
Sändes pr postförskott + porto
över hela landet.

MIA LILJEFORS
Exam. massör.
Klinik för medicinsk hårbehand-
ling, huvudmassage och ansikts-
behandling.
Karl Gustafsgatan 16, Göteborg.
Telef. 15420.

SOUTHALL'S

BINDOR OCH SPECIAL- ARTIKLAR FÖR DAMER

SOUTHALL'S DAMBINDOR, absorberande, aseptiska och
mjuka som dun. Olika storlekar, i blåa paket på 1 dussin.

SOUTHALL'S KOMPRIMERADE DAMBINDOR, i fyra stor-
lekar. Särskilt lämpliga för damer på resor.

Rekommenderas att an-
vändas tillsammans med
SOUTHALL'S justerbara
(elastiska) BÄLTE.

SOUTHALL'S SANITÄRA BYXOR,

i diverse modeller, med
löstagbart foder av rent
gummi äro en välgärning
för damer.

Ävenså SOUTHALL'S KJOLSKYDDARE

av rent gummi.

Tillverkade av
SOUTHALL BROS. & BARCLAY LTD.
CHARFORD MILLS, BIRMINGHAM, ENGLAND.

I lager hos Buttericks Mönsteraffär, Stockholm, Göteborg, Malmö och
Hälsingborg, Nordiska Kompaniet (Sjukvårdsavdelningen) Stockholm,
Au Corset Gracieux, Drottninggatan 66, Stockholm, ävensom hos alla
förstklassiga sjukvårdsaffärer.

ENGROS: Carl Stangenberg, Hötorget 10, Stockholm; Gustaf Hjelm
& C:o, Norrtullsgatan 8 A, Stockholm; Sederholm & C:o, Öster-
malmsgatan 69, Stockholm.

representera kåren. Vi hoppas början till
en uppryckning i detta hänseende skall gö-
ras under denna den första Kontoristkon-
gressen i Göteborg. Nu när kvinnorna er-
hållit fulla medborgerliga rättigheter måste
de även förstå att begagna sig därav. Myc-
ket återstår ännu att lära, men vi ha ju
icke så länge varit ute på arbetsmarkna-
den, vi ha framtiden för oss, men först
och främst måste vi ha Solidaritet.

EDITH LINDBLÖM.

Göteborgskan som kontorist.

(Forts. fr. sid. 659.)

eller hattarna väljas med en petitesse, som
icke kan stävas av någonting, och de kö-
pas inte varsomhelst utan om möjligt i nå-
gon av de exklusiva hattsalongerna, vilkas
blotta namn verka magiska på den äkta
göteborgskan. Och som hatten och dräkten
är arbetet och förströelserna. Ingenting av
ett ibland förtjusande bohæmeri, allt stabilt,
nyktert, gediget. Aldrig har jag hört or-
det kontorist med sådan aktning uttalas av
skräet självt som här i Göteborg vid ota-
liga tillfällen. Att vara kontorist är något,
och deras sammanslutningar, antingen det
nu är Göteborgs Kontoristförening, där de
kvinnliga bilda sin värld i de manliga och
kvinnliga kontoristernas gemensamma hem,
eller Kvinnliga Kontoristförbundet, talar
man inte om i vardagstun utan med en
nyans av ömhet, stolthet och hemlig glädje.
Dessa känslor för kåren och yrket, som äro
så påfallande här, hänga kanske samman
med den aktning och vördnad handel och
sjöfart röna i rikets andra stad.

Det finns naturligtvis här som annorstä-
des små kontorister, som tacka Gud, när
eftermiddagen kommer och de kunna slippa
från arbetet, som de hakat sig på för att
bliva försörjda. Men den typen är i mi-
noritet. Även de mycket unga, de som i
dansen se livets och icke minst klubbivets
skönsta blomma, äro som de andra eller på
god väg att bli det.

SONJA HANESON.

Le dernier cri.

Luftiga jackor av smala vita valenciennespets-
sar är en av modets sista nycker. De användas
med fördel över en enkel, mörk sidenklänning.

Några av de nyaste svarta sidendräkterna ha
tunga broderier av kulört raffia (bast). Så t. ex. gö-
res hela livet fram till av blommor, arbetade i
kulört raffia, som också garnerar kjol och cape.
Raffia ersätter ibland också den lätta, vita organ-
din som krage och manschetter, man ser det ock-
så som kokarder och garnityr på hattar.

De nyaste örhängena äro små klockor av pär-
lemor, som pingla vid varje rörelse bärarinnan
gör. Vilka nervlugnande medel använder manne
ägarinnan för att stå ut med denna eviga klock-
ringning?

Ormar som hattgarnityr är en ny Parisexcentri-
citet. Glittrande och hopslingrade ligga de grå
metalliska reptilerna — dock utan huvud och
svans — som montering på en svart capeline med
hög kulle och brett brätte. När kommer hatträ-
tans period?

Parasollerna skifta i år mer än någonsin i form
och färg. Det finns fyrkantiga, runda, triangulära
parasoller i directoirestil med mycket långa skaft,
parasoller med bara knoppar och inga skaft och
flodparasoller med båtsceener och näckrosor i
applikation.

Kejsar-Borax

Det bästa toalettmedlet.

NADCO
HENFÄRGER
A. B. NADCO, Gbg.

Rengöra
samtidigt
med
färg-
ningen.

PHOSPHATINE FALIÈRES

Bästa näringsmedel
för barn. Blandas
med mjölk till en
smaklig o. stärkande
välling. Utmärkt me-
del under avvänjnings-
tiden o. uppväxtåren.

Finnes å alla apotek, i
speceri- o. drogaffärer

GENERALAGENT:

JOHAN BRATTSTRÖM
STOCKHOLM

Riks 34098 A. T. Kungsh. 3292

Billiga o. bra äro **VIKING-
Sveriges Urma-
kars A.-B.s äkta Väckarur**

Förnicklat fodral
med mässingsbot-
ten. Stort mäs-
singsverk. Kraftig
väckning. Säljas
under garanti av
alla
Urmakare.

Favorisca

Hudcrème

Komponerad och tillverkad av Iduns
Skönhetsdoktor. Försäljes genom

Gustaf Hjelm & C:o, Sthlm.

Huvudaffär: Norrtullsgatan 8 A.

Filial: Mästersamuelsgatan 46.

Till landsorten mot efterkrav.

FRÅGA OCH SVAR

Fråga: Kan Idun ge mig
adress på någon linnfabrik, som
säljer vackra mönster och goda
kvalitéer i linnedukar och ser-
vietter, toalett samt kökshanddu-
kar, till billiga priser. Jag skall
gifta mig inom närmaste tiden
och vore därför tacksam för om-
gående svar. *Tora, Örebro.*

Svar: Någon fabrik som säljer
till privatpersoner lär icke finnas.
Men tro vi oss giva Eder den
bästa adressen om Ni tillskriver
Aktiebolaget Sturemagasinet, 15
Stureplan, Stockholm. Där kan
Ni finna förtjusande mönster i
linnevaror i förening med stort
urval och goda kvalitéer.

(Annons) A. J.

Har Ni provat
MUSTADS
nya margarin?

Det som vid stekning icke stänker eller bränner fast vid pannan, utan skummar och bryner just som smör skall göra.
OBS! Inga ändringar i namn, förpackningar eller pris.

Grantz

DET SJÄLVVERKANDE
TVATTAMNET MED
BENSIN

HÅLLER VAD DET LOVAR

Handarbeten.

Då flera prenumeranter funnit den senaste kombinationen besvärlig att sy vilja vi härmed erbjuda våra läsarinnor en korsettskyddare och ett par benkläder var för sig av så enkelt snitt och så oerhört lätta att sy, att vi tro det ej finnes någon, huru oerfaren hon än må vara i sömnad, som inte skulle kunna sy desamma.

Korsettskyddare.

Korsettskyddaren dras över huvudet och tillhålls i midjan med en resår, är upptill och kring armar-

Lättsydda benkläder.

na försedd med en virkad spets. Broderimönstret är hållet i skärt såsom numera modernt.

Mönster till korsettskyddaren, broderiet och prov å den virkade spetsen kan erhållas till 60 öre pr st. från Iduns Mönsteravdelning, Stockholm.

Benkläderna

äro också försedda med resår och kunna därigenom ledigt dras av och på utan besvärliga band eller knappar. Broderiet som är i vitt på vardera sidan om sömmen nertill, utgöres av en liten krans blommor och blad. En virkad spets avslutar byxbenen. Mönster till benkläderna, broderiet och prov å virkningen kan erhållas till 60 öre pr st. från Iduns Mönsteravdelning, Stockholm.

Ann-Mari och Marianne.

(Forts. fr. sid. 662.)

bara på hjärtat, att hon nu gjorde samma överflyttning av tyngdpunkten i livet från sig själv till andra som en moder, och blev delaktig av lycka och av missräkning som denna. Men hennes barn, det var kamraterna och hon ville hjälpa till att bereda dem en bättre plats i staden, i samhället i livet än hon själv haft.

Då Marianne träffade henne under denna tid, trodde hon att väninnan blivit litet vriden så som hon stretade och släpade med orimliga uppgifter för otacksamma, okända, ofödda personer.

Men hon kunde ha lugnat sig, även denna period i Ann Maris liv, hennes verksamaste skulle med åren glida över i en annan, den sista, då hon inte orkade så mycket mer bråka med samhället och framtiden, då hennes intressekrets krympte ihop till några helt få personer omkring henne, dem hon ville lägga beslag på för att få

vara god mot dem. De blevo allt färre, de behövde icke hennes godhet. Och hon tänkte: fattig har jag levat och fattig skall jag dö, mycket litet kan jag göra numera. Varför slösade jag icke, medan jag kunde med det enda jag kunde helt i överflöd: godhet? Hon har då redan glömt, att man har icke godhet i överflöd, hon har glömt hur tålmodsprövande människorna voro och hur många intressekonflikter samlivet erbjöd.

Ann Mari och Marianne möttes än en gång som gamla kvinnor. Kära du! Ja, kära du!

Deras liv har blivit raka motsatser. Den ena är främmande i vad den andra är bevandrad. i, Ann Mari bryr sig inte ett enda levande dugg om Mariannes barn och deras öden vilket kränker Marianne.

Man kallar Marianne en oberoende person. Men ingen kan vara mer beroende än hon. Make, barn, hem och egendom ingå som nödvändiga beståndsdelar av hennes väsen. Då något av detta faller bort, styckas hennes jag. Ödet vet däremot inte riktigt, hur det skall komma åt Ann Mari. Viskar det åt henne: ja, men du satte inga spår med ditt liv, du kunde icke förankra dig hos en annan människa, eller vara någons ankargrund heller, då tar det inte mera på denne, ty den passionen har slocknat. Tar det hennes hund eller hennes rosenträd i fönstret, så skaffar hon sig en annan ros och ett annat djur. Så tillsvida har Ann Mari överunnit ödet.

ELIN WÄGNER.

Terro Sko: Kräm

Mannens uppmärksamhet

gäller i första rummet kvinnans fot. En elegant och gedigen fotbeklädnad är oftast bestämmande för hans omdöme, då blanka och väl värdade skodon vittna om ordningssinne och akkuratess.

På ett enastående sätt vårdas skodonen medelst Terro, den förnämsta sko-krämen i tuben.

Terro försäljes i alla välsorterade affärer i branschen.

IDUNS SKÖNHETS- INSTITUT

N:r 53. Fru Skönhetsdoktor! Anhåller härmed vänligen om ett recept på något toalettvattnen, som kan verka litet uppfriskande och stimulerande på en alltför torr hud, samt ett återupprepande av sammansättningen av salvan för bruna fläckar, om den möjligen kan hjälpa mig att få bort dylika på halsen och i pannan. Är även tacksam för ett råd att få bort kvisslor på halsen, samt om den av Fru Skönhetsdoktor förut rekommenderade salvan för magerhet kan hjälpa mig att få bort en ful och missklädande hållighet under hakan.

30-årig lantfru.

Jag tror att för er hud gurkmjolk, vilken ni själv kan göra, skulle vara bra, den både gör huden vit, mjuk och mindre torr. Försök en tid med sådan, innan ni tar till med bleksalvan för bruna fläckar, som står i sv. på fr. 50. — *Recept på gurkmjolk:* 60 gr. söt mandelolja, 150 gr. färsk gurksaft, 45 gr. gurksencen, 4 gr. finkavd silkestvål, 1 gr. benzoëttinktur. — *Gurksaften* erhålles genom att skära en tvättad färsk gurka med skal och allt i smala strimlor och låta dessa sakta koka, tills de bli mosiga i så

knappt vatten som möjligt; silas upp genom sil och sedan genom en i hett vatten doppad duk. *Essensen* göres av lika delar gurksaft och alkohol (i brist därav fin eau de cologne). *Essensen* och tvålen läggas i en rymlig burk eller flaska och omskakas grundligt. Efter några timmar, då tvålen är fullkomligt upplöst, tillsättes gurksaften. Skakas och blandas väl, hälls upp i skål, och oljan och benzoëttinkturen tillsätts under flitig omrörning. Förvaras på väl korkade flaskor, som ställas på mörkt ställe. — *Kvisslorna* på halsen gå nog bort efter tvättning med gurkmjolk, varom icke får ni försöka med zinksalva. — *Hålligheten* under hakan kanske ej beror på magerhet. Är ni mycket mager i allmänhet? Då får ni försöka göda er. På er begäran upprepas receptet på *salva för magerhet:* 1/3 gr. tannin, 30 gr. lanolin, 20 gr. söt mandelolja. Lanolinet och mandeloljan smältas i en burk, stående i hett vatten och röras väl tillsammans. Då blandningen svalnar tillsättes tanninet, och rörningen fortgår tills salvan stelnar och blir smidig. Härmed masseras huden efter tvättning med varmt vatten och tvål.

N:r 54. Hur skall man kunna få en kraftigt utvecklad byst mindre omfångsrik? Jag gymnastiserar och försöker magra, men det hjälper inte ett dugg. Är för övrigt smärt. Jag vore så innerligt tacksam för ett gott råd om hur jag bör sköta mig.

Bedrövad 20-åring.

En gymnastisk rörelse, särskilt ägnad att minska överflödig fett-

ma på överkroppen, är följande: Lagg er på ryggen på golvet, håll armarna utefter sidorna och res er i sittande ställning utan att vidröra något för att hjälpa er. Härunder andas ni in. Sedan sänker ni er långsamt ned och andas ut. Rörelsen upprepas flera gånger å rad och utföres 1 à 2 gånger varje dag. Ät ej för mycket sötsaker och fettbildande mat och tag god motion ute i det fria.

N:r 55. 1) Har ett par månaders tid haft intensiv klåda och utslag på nacken. Blir alltid värre strax efter tvättningen. Finns något medel? — 2) Kunna fräknar på armarna borttagas? Vore tacksam att ej bli hänvisad till eventuellt samma frågor i föregående nummer.

Lösnummerköpare.

1) För er känsliga hud rekommenderas mandelkli i stället för tvål vid tvättningen, och pudra nacken med rispuder sedan den är torkad. Om det är s. k. solexem ni lider av, skyddar pudret mot solen. — 2) *Medel mot fräknar:* 100 gr. rosenvatten, 5 gr. borax, 10 gr. benzoëttinktur. Att ingnidas i huden efter tvättning kväll och morgon. — Ett annat medel: 2 delar citronsaft och 1 del rosenvatten blandas väl i en flaska. Samma behandling som föregående. Vid ingnidningen betjänar man sig av en bomullstott, och vätskan får torka in i huden.

N:r 56. Snälla Skönhetsdoktor, giv mig ett bra råd hur jag skall kunna få rött hår svart ända ned till roten, så att jag slipper hålla på med salva mera.

Rödhårig, ny prenumerant.

Att färga håret svart är nog litet svårt att göra själv. Vill ni ha det färgat, bör ni gå till en skicklig hårfrisör. Men ni vet väl, att i den mån håret växer, kommer det nya vid roten upp med sin naturliga färg. Då måste håret färgas på nytt. Alltså både besvärligt och dyrbart. Ett sätt att så småningom få håret mörkare är att blanda något fettämne — olja, glycerin eller ister — med gallusyra eller garvsyra, i proportion av 3 1/2 gr. syra mot 28 gr. fettämne. Ingnides i hårbotten ett par gånger i veckan. — Men varför är ni inte nöjd med den härfärg ni har? Rött hår kan vara riktigt vackert, om det är väl vårdat och väl ordnat på huvudet. Det är därpå det hänger. Troligen passar er hudfärg alls inte till svart hår.

Fru Skönhetsdoktor.

LÄSARINNORNAS SPALT

UNDER STJÄRNORNA.

"Alla äro ensamma under stjärnorna" — har någon sagt.

Varför vi äro ensamma under stjärnorna är därför att vi människor äro varandra alldeles olika.

Och varför äro vi varandra olika? Jo, därför att vi äga *själar*. Därför att vi äro *individella*.

Till det yttre kunna människorna vara nog så lika. Tvillingar kunna t. ex. vara så lika varandra att mödrarna få binda

En härlig sommardryck!

Björnbär Korsbär
Hallon Citron

garanteras tillverkade endast av fruktsaft och socker

I parti från Hrr Engrossister och
A.-B. TH. WINBORG & Co.,
Stockholm Sö.

Franska hvita Strandskor

Lätta o. mest behagliga i sommarvärmen. Sulor af Cromgarvat läder. Lika passform för Herre och Dam. Levereras mot postförskott + porto till följande priser pr. par.

34-36 Kr. 3,75
37-39 " 4,25
40-42 " 4,75

SVENSKA VARUIMPORTEN
MALMÖ

band på dem för att känna dem åtskillda.

Men till det inre äro alla, alla, odisputabelt alla, varandra olika, ja, himmelsvitt olika till och med.

Och det är *därför* som vi kunna säga att "alla äro ensamma under stjärnorna".

Men detta är på samma gång en styrka, som en svaghet.

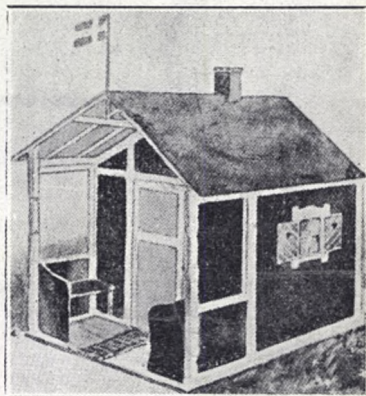
Vore vi människor alla lika, såsom bären på en bärbuske, såsom sandkornen vid havsstranden — då skulle vi drunkna i vår ensamhet under stjärnorna.

Men nu äro vi varandra olika. Vi äro enheter var för sig, med var och en sin speciella värld inom sig. *Detta är vår styrka.* Detta skola vi besinna, när vi höra talet om ensamheten under stjärnorna. Än en sak böra vi besinna: gå vi under stjärnorna med det rätta sinnet, så gå vi i ljus och glans. Intet mörker kan trycka oss. Ty när vi gå med det rätta sinnet, så känna vi oss ju *upplyftade*.

Icke sant? Det är en skön känsla att gå under stjärnorna. *Ebon.*

SVAR.

Svar på frågan om Vita kors-sköerskor. "Vita Korset" har utbildningsanstalt i Örebro, utbildning av yrkesbarnsskoterskor. Kursen räcker 6 månader, avgift 65 kr. (inkl. kost och logis, tvätt m. m.). Kanske det nu blivit dyrare. Efter avslutad kurs — jag

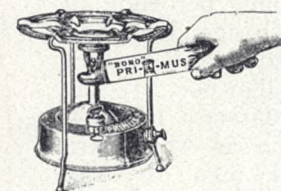
"LEKSTUGAN"

2 mtr lång, 1,40 mtr bred -sammanfällbar- målad ut- och invändigt samt tapetserad. — Sändes emballerad direkt från fabriken till kronor 135:—.

A.-B. Västerås Träförädling

Västerås.

Tel. 4 & 231.

Tänd Edert Primuskök med "Bono-Primus" pasta

Effektivaste och lätthanterligaste tändämne för fotogenkök, lödlampor m. m. Icke dyrare i användning än sprit. Kökets tändning går dubbelt så fort som med sprit. Bekvämt att medföra på resor och utflykter. Får köpas utan tillståndsbekvis. Säljes i järn- och bosättningsaffärer samt hos

A.-B. B. A. Hjorth & C:o
STOCKHOLM.

Oatine

VILKEN BETYDELSE HAR DENNA CREME FÖR HUDEN?

ANSIKTET skyddas, PORERNA rensas, HUDEN läkes, stimuleras och blir blank. Daglig ingnidning och avtorkning strax efter bevarar Edert ansikte ungdomligt vackert, därför att OATINE är något speciellt för sig själv.

OATINE fås överallt i tub eller burk à Kr. 3:— och i stor burk med tredubbelt innehåll à Kr. 6:—, Håll endast tillgodo

Oatine SNOW "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar à Kr. 3:— och Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY - Malmö, Paris & London

OATINE En gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Var skall jag tillbringa min semester?

ROSENDAHLS VILOHEM

RÖNNINGE TEL. 18
50 min. fr. Sthlm, 4 min. från station. Högt, soligt läge i barrskog, nära sjö m. badställe. Balkonger och takterrass. Hängmattor i skogen. Gott bord, även diet.

Borghamns Turisthotell

ÖSTERGÖTLAND
Hjelpension från 5:— kr. pr dag. Första kl. bord. Vackra promenader i barr- och lövskog. Sällskapsrum, ljusa, trevliga gästrum med härlig utsikt över Vättern.

Clara Smitt-Dryselius

Badläkare (Wienserskolans)
mottager nervösa magpatienter & reumatiskt lidande. Kurbehandl. jämte Lahmanns kost & logis i förtjusande villa vid Snäckgårdstranden fr. 50:— pr vecka. Ljus- & Massageklinik, Wisby 786.

Semesterfirande!

Härlig sommarvistelse vid den naturskönt belägna Badanstalten TORHULTS BRUNN i Västergötland, erhålles genom köp av aktier å 500 ev. 1,000 kr. FRIKORTET avser fri vistelse — RUM OCH MAT — under 6 veckor, event. 3 månader, och kan köpas genom TORHULTS BRUNNS-KONTOR, Skeppsbron 26, Riks. 17841, Stockholm. Obs! Frikortet får överlätas.

FALSTERBOHUS

FALSTERBO
Nordens förnämsta badort, 200 resanderum med och utan balkonger, centralvärme, egen varmbadavdelning med alla badformer. Matsal för 300 personer, golf, tennis, ridhästar, finaste badstrand, musik dagligen av två orkestrar, danspar från Paris.

Å större egendom

1 tim. fr. Gtbg. är öppnat ett litet 1:sta kl. hemtr. pensionat, naturskönt beläget vid sjön Aspen. Lediga rum i aug. Adr. och tel. Fru Malm, Lerum 16 B.

Helsjöns Badanstalt.

Synnerligen naturskönt läge i skogsrik bergstrakt. Behaglig välgörande barrskogsluft. Specialitet: BAD och INPACKNINGAR med den välkända Helsjögyttjan. Särskilt framgångsrikt behandlas reumatiska sjukdomar, gikt, nervsjukdomar, blodbrist, allm. svaghet, bröstkatarrer och hjärtlidanden. Läkare: Dr. Klas Björkman. Saison 10/5—10/9. Rum 1: 25—3:—, Mat 3: 25—4: 25 pr dag. Fullständig restauration. Musik. Lämplig rekreations- och viloplats. Biltrafik Helsjön—Horred. Två timmars resa från Göteborg. Prospekt, rumsbeställningar och förfrågningar genom Kamrerarekontoret, Helsjön, Horred. Rikst. Horred 4.

FRÅGOR.

Undertecknad har en kvinnlig anförvant, 66 år, klen och nervös men för övrigt själsligt frisk och även rätt kry i kroppsligt hänseende. Hon trives ej ensam, och då jag, som står henne närmast, genom mitt arbete är hindrad att taga vård om henne, emedan hon då skulle få vara alldeles för mycket ensam, vore jag särdeles tacksam, om någon av Iduns lärarinnor snarast möjligt kunde lämna mig anvisning på något privat hem eller sjukhem, där hon för moderat pris kunde erhålla kärleksfull vård och sällskap. Svar till "Bekymrad X. Y. Z." i Idun eller till Allm. Tidningskontoret, Gust. Ad. torg, Stockholm.

Finns det någon av Iduns lärarinnor som tillsammans med undertecknad skulle ha håg och intresse att bilda ett hem för sjuka. Jag har av olyckliga omständigheter förlorat så gott som allt; har dock kvar litet möbler, en del gardiner och en hel del linne som allt skulle komma väl till pass i ett dylikt företag. Vad som fordrades vore en 5,000 kr. för att kunna starta. — Jag hade i så fall tänkt mig att tala vid ett par läkare och bedja dem lägga in sina patienter hos oss. I den stad jag nu bor behövs ett dylikt hem. Jag tror att det också skulle bära sig. Själva kan jag sköta ett hem och är även van vid sjuka. En sjuk-sköterska måste dock finnas, därför skulle detta företag passa en sjuksyster. Om någon reflekterar på detta eller kan ge mig ett annat råd så skriv till "Ensam", Iduns exp. f. v. b. — Jag är tacksam för ett annat gott råd då jag f. n. är i en mycket svår ställning och av sorg och bekymmer blivit mycket nedsatt, varför jag icke kan taga plats hos andra, utan ville ha något självständigt. "Ensam."

Jag ber att få rikta en fråga till Iduns ärade läsekrets. Jag har tänkt sätta upp ett pensionat vid någon större järnvägsknut och undrar nu: kan någon ge mig anvisning på en sådan plats, där det är möjligt få hyra omkring tio rum med kök? Gärna enkelt, men helst med en liten trädgård till (hel uppsättning finnes) och antingen att hyra eller förmånligt köpa nu till hösten eller nästa vår. Nybörjare.

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Vore tacksam få adresser på broderiaffärer i Stockholm, som bruka lämna ut hemarbete och som man skulle kunna beräkna få dylikt ifrån. Brodös.

Svar: Under sommarmånaderna är det svårt att erhålla sådant arbete. Här några adresser, där under säsong hemarbete brukar utlämnas: A.-B. Thyra Grafströms Textilaffär, Mästersamuelsg. 6; Bikupan, Malmkillnadsgatan 30; Stockholms Ritkontor & Brodermagasin, Drottninggatan 46; Hallin, Malmkillnadsgatan 31; och Amalia Lundberg, Drottninggatan 50. Lämpligt vore, om Ni vid personligt besök kunde medhava prov på Eder arbetsskicklighet.

Fråga: Vore tacksam att få veta om det är lönande för en flicka att lära till bokbindare. Var i Stockholm läres detta och hur lång och dyr är kursen. A.

Svar: Att lära till bokbindare går på 30 lektioner, men för att kunna lära det väl, fordras att eleven har sinne för ordentlighet. Särskilt lönande är yrket ej. Undervisning erhålles exempelvis hos fröken Kerstin Key, Villagatan 12, Stockholm.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

På flera gånger — särskilt nu i dagarna — förekommen anledning påpekas att varje till mig sändt frågebrev, bör åtföljas av dubbelt porto, för att få slutet svar. Samtidigt meddelas att jag inte alls kan anskaffa eller förmedla platser, utan uppmanas dylika frågare vänligt att annonsera i Idun samt svara på Iduns annonser. Göres detta på det rätta sättet, förbindligt och uppslysande om önskemålen, skall med all säkerhet till sist resultat uppnås. O. J. torde observera detta brevlådsmeddelande. Ebon.

Mångårig prenumerant som i nr 26 hörde sig för om plats att bo på Åland torde uppge sitt namn till redaktionen då ett brev svar ankommit.

Skall man slå champagne i håret? En beundrare av vackert hår" har glatt oss med följande förfrågan:

Har många gånger hört, att blont hår skulle bli särdeles ljus och vackert genom tvättning i champagne. Nu undrar jag, om detta har sin riktighet, om detta förfaringsätt är oskadligt för håret, hur ofta det behöver upprepas, samt om den billigaste sortens champagne duger.

Härtill måste vi tyvärr bekänna vår okunnighet om den ädla drycken använd till utvärtes bruk. Att champagne intagen i alltför rikliga doser invärtes lär ha förmåga att småningom avlägsna håret tro vi oss däremot kunna försäkra. Den som inte har bättre bruk för champagnen än att slå den i håret kan dock lugnt göra det i medvetandet att medlet är oskadligt. Eftersom insändaren tar hänsyn till omkostnaderna tro vi oss lugnt kunna rekommendera sockerdricka i stället för champagne. Effekten är nog densamma.

Mångårig prenumerant, Malmö. En sådan artikel ha vi icke haft inne i år.

Smäländska som begärde upplysning om priset på gamla frimärken torde insända sin adress enär spekulant finnes.

VILKET INFLYTANDE UTÖVAR DU?

Det var en gång en lärarinna, som om en av sina elever sade så här: "Jag saknar henne mycket i skolan, ty det är som om hela klassen bleve annorlunda, då hon fattas. Den ger ett intryck av mera ordning, och de andra barnen uppföra sig på något sätt bättre, när hon är närvarande."

Den skolflicka, om vilket detta sades, kan sägas ha utövat ett visst inflytande på sin omgivning, och att detta var gott, är odisputabelt.

Å andra sidan kunna otaliga lärarinnor och uppfostrare iakttaga, hur demoraliserande somliga barns inflytande kan vara på andra. I vissa fall har det visat sig nödvändigt att skilja ett sådant barn från andra för att undandraga dessa ett dåligt inflytande.

Vilket inflytande den ena människan har på andra är sålunda en viktig faktor att räkna med i samvaron med varandra. Man kan dela detta i två stora grupper, ont och gott, och dessa två grupper i olika sätt, på vilket inflytande kan utövas.

Otaliga äro de sätt på vilka man kan utöva denna både nyttiga och farliga makt, som kallas inflytande. Det sker dels genom handlingar, åthävor och blickar, minspel och sitt sätt i allmänhet, men mest genom sin andliga utstrålning, som ingen ser men som förnimmes av de flesta.

EN VÄLKOMMEN PRESENT

blir den nya upplagan av

IDUNS KOKBOK

Av ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND

12:te uppl.

Fullständigt omarbetad och utvidgad.

Nedsatt pris Kronor 8:—

NYHET: Anvisningar att använda GASSPIS eller GAS-UGN vid alla recept för stekning och bakning.

Då man i en persons närhet erfar en stor trygghet, en tillit och en ro, så att man tycker sig vilja alltid vara tillsammans med denne, kan man säga, att man träffat en människa med ett lugnande inflytande. I vårt jäktande tidevarv är det en stor vinning att få stå under ett lugnande och vilsamt inflytande. Vem känner icke dess förfärliga motsats, den person, i vilkens närhet man tycker sig vara som i en myrstack, så irriterad känner man sig. Att mot sin vilja tvingas att vara tillsammans med en sådan kan nöta ut det motståndskraftigaste nervsystem.

I somliga människors närhet fordras småsinnet, de lunnpna stickorden, den hänsynslösa öpenhjärtigheten, som kan förstöra en annars trevlig samvaro. Då är det gott, om någon genom sitt inflytande kan vända på stämningen, i det att det småsinna pratet kan vändas i ett skämt, som ingen känner sig träffad av utom möjligen den, som genom sitt inflytande förstört stämningen från början.

Huru skvallret och bakdantieriet gynnas i somligas närvaro känner man också till. Många oskyldigas goda namn och rykte ha spolerats genom sådana inflytande, till dess någon av motsatt art rivit ned lögnerna och med vänlig auktoritet bragt sanningen i dagen.

Där ej inflytandet vågar utövas i direkta ord och beskyllningar, kan ett omärkligare, men ej mindre demoraliserande intryck göras i understuckna miner och blickar. För den starke, som ser klart, avslöjas snart en sådan lumpenhet, som söker nedsätta en person bakom dens rygg, vilken själv ingenting vet men känner obehaget av det som försiggår, men de svaga, de till karaktären utvecklade, taga oerhört intryck av sådant. Det kan

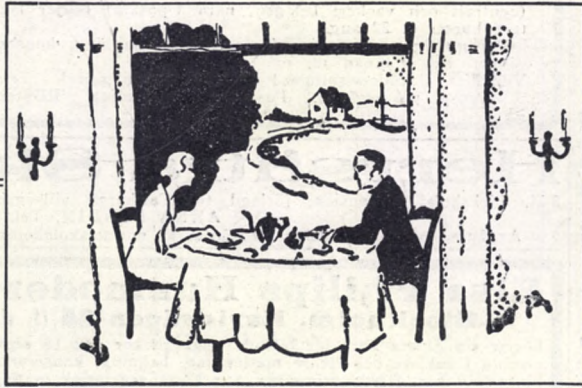
ödelägga det goda förhållandet inom ett hem så, att man till slut känner, som ginge man på en vulkan och bara väntade på ett utbrott. Om någon endast överraskar dem, som utbyter blickar, och klart och redigt förklarar, hur opassande, hur kränkande för den, blickarna galler, och hur simpelt av dem, som göra sig skyldiga till sådant teckenspråk, det är ja, då kan det demoraliserande inflytandet hastigt avbrytas. Huvudsaken är, att det olämpliga inflytandet avbrytes, innan det hinner anställa obotlig skada.

Det mest smygande inflytandet, som icke kan avvärjas, som inte kan beivras, är det, som vi utöva genom våra tankar.

Orden äro till för att dölja tankarna, har någon sagt, och att detta är sant bevisas därav, att orden ofta ge intryck av något, som alldeles motsäges av personens övriga inflytande. En människa kan ha de vackraste ord på sin tunga, men ger intryck av att vara rävaktig. Hennes inflytande är inte gott. En annan kan säga de barockaste saker, men man får en känsla av att stå inför en högsinnad, ädel personlighet.

Sitt inflytande kan man ej sätta under skäppan, lika litet som man kan dölja ett ljus. Alltid spricker det fram på ett eller annat sätt genom någon obetydlig springa.

Det är skäl i att tänka efter, vilket inflytande vi utöva på vår omgivning. Ja bättre och mera högsinnade vi själva sträva att bli, ju mindre egoistiska vi äro, desto mera förädlade blir vårt inflytande på dem, som äro beroende av oss. Vilken betydelse det kan ha för husmodrar och föräldrar gent emot sina tjänare och barn, det faller av sig själv. Sådan herre, sådan dräng. Signel Berm.

Sommaren är en härlig tid
men också en besvärlig tid för alla husmödrar. Värmen inverkar ju i hög grad ofördelaktigt på alla livsmedel isynnerhet en så ömtålig vara som smör.

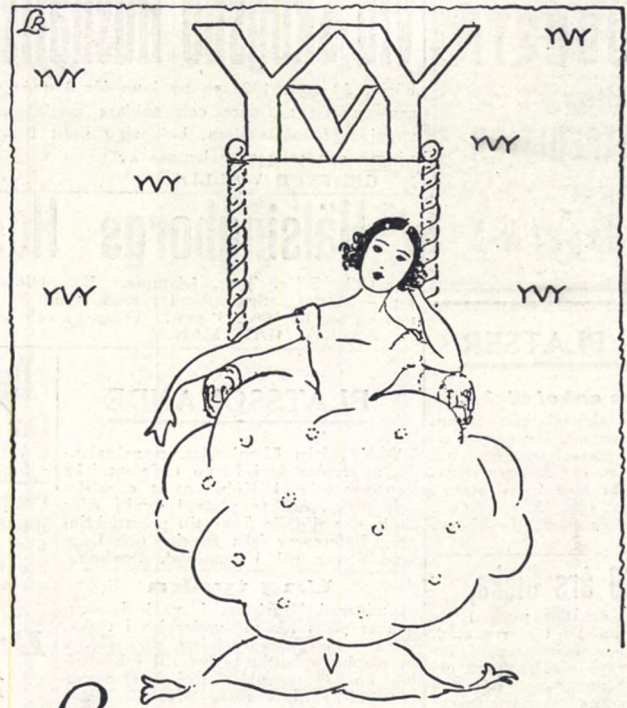
Den nya sommarkvaliteten

av Svea Växt har smörets arom men behåller sin fasta konsistens i sommarvärmen till och med bättre än natursmör. Övertyga Er själva genom att i dag köpa ett paket

Svea Växt

Ypperlig till bordet
och all matlagning.

Nya Margarin A.B. Svea
Kalmar

Berömd i sju kungariken
för sin vackra hy blev flickan
som alltid använde

YVY-TVÅLEN

GÖTA KANAL

SVERIGES VACKRASTE TURISTLED

Lämplig tur till och från Jubileumsutställningen i Göteborg
I klass passagerareångare
Utmärkt restauration

Begär turlista och prospekt
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

Ej blott för
läckergommen

är den avsedd. En vällagad glace är en lækker och året om lätt åstadkommen efterrätt, som passar för alla. Glacemaskinen har därför sin givna plats i det moderna köket, ty den glace, som göres hemma smakar bäst och är billigast att framställa. Husqvarna Glacemaskin har på grund av sin enkla och ändamålsenliga konstruktion, sin driftsäkerhet och prisbillighet blivit i hög grad omtyckt. Saluhålles hos järn- & bosättningsaffärer.

HUSQVARNA
GLACEMASKIN

oumbärlig i det
välordnade köket.